

บทความวิจัย

เรื่อง ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)
ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

โดย

นางสาวณัฐชาภัทร สะตะรัตน์
รหัสนักศึกษา 05600689

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์
ผู้เขียน	ณัฐชาภัทร สะตะรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร.ยงยุทธ วิถีไตรรงค์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัย “ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์” มีวัตถุประสงค์ศึกษาเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 และช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เคยประกอบกิจการและเลิกประกอบกิจการ และศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาดของระลอกที่ 1 ในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 เพื่อให้ทราบจำนวนธุรกิจที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นและผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ โดยมีวิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการใช้แบบสอบถาม (Google Forms) จากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ ผลการศึกษาพบว่าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนานั้นส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์เป็นอย่างมาก ทำให้ธุรกิจบางประเภทไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้และส่งผลกระทบด้านรายได้ร้อยละ 49.25 เนื่องจากผู้ประกอบการต้องปิดกิจการชั่วคราวตามคำสั่งของประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉิน และมาตรการการเยียวยาของหน่วยงานรัฐนั้น ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้ประกอบการเท่าที่ควร ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 68.18 มีความต้องการให้หน่วยงานรัฐเยียวยาโดยการให้เงินชดเชยสำหรับผู้ประกอบการและลูกจ้าง เพื่อนำมาชดเชยในช่วงที่มีคำสั่งให้ปิดกิจการชั่วคราว

คำสำคัญ: ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา, COVID-19, ธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น, พร้อมพงษ์

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์” เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.ยงยุทธ วิถีไตรรงค์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว รวมไปถึงเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการทำวิจัยมาโดยตลอด และคอยเป็นกำลังใจให้ ขอขอบคุณคุณชานินอุที่เป็พลังใจให้ผู้วิจัยในทุกๆวัน และขอขอบคุณคุณวชิระคุณจงยงฮวาและคุณคิมแทฮยองที่เปรียบเสมือนกำลังใจให้ผู้วิจัยในการเดินทางงานวิจัย ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ณัฐชาภัทร สะตะรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย	3
1.4 ข้อจำกัดของการศึกษา	5
1.5 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภูมิศาสตร์การแพทย์	8
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบจากภัยพิบัติ	8
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	10
2.5 การทบทวนวรรณกรรม	10
2.6 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
3.1 กำหนดปัญหาในการวิจัย	21
3.2 วิธีการศึกษาวิจัย	21
3.3 แหล่งที่มาของข้อมูล	22
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
3.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	22
3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
4.1 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์	24

	หน้า
4.2 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ที่ดินของธุรกิจที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์	25
4.3 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในช่วงออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระบาดที่ 1	27
4.4 ความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐ	29
4.5 การเยียวยาจากหน่วยงานรัฐที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด	29
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	30
5.1 สรุปผลการวิจัย	30
5.2 อภิปรายผล	31
5.3 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการต่อหน่วยงานรัฐ	31
5.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย	32
5.5 ปัญหาที่พบในการวิจัย	32
บรรณานุกรม	33
ภาคผนวก ก	36
ภาคผนวก ข	41
ภาคผนวก ค	46

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์	24
ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น	26
ตารางที่ 3 แสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์	27
ตารางที่ 4 แสดงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในช่วงออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระลอกที่ 1	28
ตารางที่ 5 แสดงความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐ	29
ตารางที่ 6 แสดงการเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด	29

สารบัญญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพที่ 1 ค่าดัชนีความผันผวนของตลาดหุ้นในปี 1985 – 2020	16
ภาพที่ 2 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์	20

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ถือเป็นวิกฤตที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังประสบปัญหาอย่างหนักในปัจจุบันจนส่งผลกระทบต่อถึงสังคมความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ และด้านสาธารณสุข ทำให้แต่ละประเทศตกอยู่ในสภาวะวิกฤตขั้นรุนแรง โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจเนื่องจากการเดินทางไปต่างประเทศไม่สามารถเดินทางได้อย่างสะดวกสบายอย่างที่ผ่านมา จึงไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางข้ามประเทศ อีกทั้งการไหลเวียนด้านการเงินมีสภาพไม่คล่องตัว ส่งผลให้ธุรกิจทั่วโลกตั้งแต่ขนาดใหญ่มจนถึงขนาดเล็กประสบปัญหาอย่างหนัก

ประเทศไทยเป็น 1 ใน 10 ประเทศของทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โดยผู้ที่ติดเชื้อส่วนใหญ่ได้รับเชื้อมาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติหรือจากการเดินทางไปในประเทศที่มีความเสี่ยงติดเชื้อแล้วเดินทางกลับเข้ามาในประเทศไทย จึงเกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากคนสู่คนเป็นวงกว้างหรือที่เรียกว่า Super spreader ทำให้ประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสะสมเป็นจำนวน 3,998 คน ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 (ศูนย์ข้อมูล COVID-19, 2563) โดยผู้ติดเชื้อคนแรกในประเทศไทยนั้นกรมควบคุมโรครายงานเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2563 (กรมควบคุมโรค, 2563) หลังจากนั้นจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้รัฐบาลออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน 2548 ฉบับที่ 1 ซึ่งมีการปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค โดยประกาศให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ.2563 ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆได้รับผลกระทบ เพราะไม่สามารถจำหน่ายสินค้าและบริการได้ รวมไปถึงการประกาศเคอร์ฟิวโดยห้ามบุคคลออกนอกเคหสถานระหว่างเวลา 22:00-04:00น. ต่อมารัฐบาลได้เริ่มมีการผ่อนปรนมาตรการล็อกดาวน์

การผ่อนปรนมาตรการล็อกดาวน์นั้นแบ่งเป็น 6 เฟส ได้แก่ เฟสที่ 1 คือสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อต่ำ ได้แก่ ร้านอาหารทั่วไป ตลาด ร้านค้าปลีก-ส่ง ร้านตัดผม ร้านตัดขนสัตว์ และสวนสาธารณะ ซึ่งเฟสที่ 1 เริ่มบังคับใช้เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เฟสที่ 2 คือกลุ่มกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้แก่ ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร ร้านค้าในอาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า คลินิกเวชกรรมเสริมความงาม สถานที่ออกกำลังกายในร่ม สระว่ายน้ำในร่มและกลางแจ้ง สถานประกอบการนวดแผนไทย(เฉพาะนวดเท้า) การประชุม(วิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์) และศูนย์ประชุมหรือจัดแสดงสินค้า เฟสที่ 3 ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถาบันการศึกษา ศูนย์พระเครื่อง โรงภาพยนตร์ สวนสัตว์ และสถานที่เล่นกีฬาทางน้ำ นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนเคอร์ฟิวเป็นระหว่าง 23:00-03:00น. เฟสที่ 4 การถ่ายทำรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตู้เกมและเครื่องเล่นหยอดเหรียญ สนามกีฬาเพื่อการออกกำลังกายและการ

เรียนการสอนเท่านั้น นอกจากนี้ยังระบุว่าสถานที่ที่ได้รับการผ่อนปรนสามารถจัดการแข่งขันและถ่ายทอดทางโทรทัศน์ได้แต่ไม่อนุญาตให้ผู้ชมเข้าไปภายในสนามแข่งขันได้ ส่วนการขนส่งสาธารณะข้ามเขตพื้นที่จังหวัดต้องมีการจัดระเบียบที่นั่งและจำนวนผู้โดยสารให้เป็นไปตามมาตรการควบคุมโรค และรัฐบาลได้ออกประกาศยกเลิกเคอร์ฟิว เฟสที่ 5 กิจกรรมหรือกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ ผับ บาร์ คาราโอเกะ และอาบอบนวด และเฟสที่ 6 ได้แก่ การอนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำกิจกรรมต่างๆภายในประเทศ รวมถึงแรงงานต่างชาติ (สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน, 2563) ซึ่งกิจการต่างๆที่อยู่ในรายละเอียดตั้งแต่เฟสที่ 1 ถึงเฟสที่ 5 ได้มีการผ่อนคลายกิจกรรมแล้ว แต่ในเฟสที่ 6 ยังต้องมีการพิจารณาถึงความพร้อมของพื้นที่ผู้ประกอบการ และประชาชนที่ต้องเตรียมรับมือต่อสถานการณ์ที่อาจมีความรุนแรงมากขึ้น

ในช่วงระยะเวลาที่รัฐบาลประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินนั้น ธุรกิจต่างๆได้รับผลกระทบและไม่ได้ประกอบธุรกิจเป็นเวลาประมาณ 2 เดือน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาและทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงักลง ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางรายตัดสินใจเลิกประกอบกิจการเนื่องจากไม่มีรายได้จนไม่สามารถประกอบธุรกิจต่อไปได้ และธุรกิจบางรายยังคงดำเนินกิจการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักคือกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้ติดเชื้อมากที่สุดในประเทศไทย (กรมควบคุมโรค, 2563) จึงต้องมีการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด โดยผู้ศึกษาสนใจศึกษาบริเวณพื้นที่ย่านพร้อมพงษ์ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของย่านสุขุมวิทและเป็นย่านที่ได้ชื่อว่า “Japanese Town” เนื่องจากมีคนญี่ปุ่นพำนักอยู่เป็นจำนวนมากและมีธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าและบริการเกี่ยวกับญี่ปุ่นตั้งอยู่ในบริเวณนี้ เช่น ร้านอาหารญี่ปุ่น ร้านสะดวกซื้อญี่ปุ่น ร้านหนังสือญี่ปุ่น เป็นต้น (จารุวรรณ ขำเพชร, 2560) ซึ่งทำให้พื้นที่ย่านพร้อมพงษ์มีการผสมผสานวัฒนธรรมญี่ปุ่นเข้าร่วมกับสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่อาศัยในย่านนี้ ทำให้ย่านพร้อมพงษ์เป็นย่านที่มีการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์สูงและถือเป็นย่านศูนย์กลางธุรกิจแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร (Central Business District: CBD) (NewbTay, 2563) ด้วยเหตุนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษา “ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์” เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ ระหว่างช่วง

1 มกราคม พ.ศ.2562 - 25 มีนาคม พ.ศ.2563 และช่วง 26 มีนาคม - 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

1.2.2 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เคยประกอบกิจการและเลิกประกอบกิจการ

1.2.3 เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาด

ระลอกที่ 1 ในช่วง 26 มีนาคม - 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาในช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โดยแบ่งระยะเวลาในการศึกษาเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนการแพร่ระบาดคือช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 และตั้งแต่เริ่มออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินจนถึงช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระลอกที่ 1 คือช่วงวันที่ 26 มีนาคม - วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่บริเวณย่านพร้อมพงษ์ในพื้นที่ซอยสุขุมวิท 29-39 เขตวัฒนา และซอยสุขุมวิท 24-34 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยสำรวจเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับญี่ปุ่น

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบและธุรกิจบางประเภทต้องเลิกประกอบกิจการ ดังนั้นเพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงต้องศึกษาเนื้อหา ดังนี้

1.3.3.1 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนธุรกิจ โดยเปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาด

1.3.3.2 การเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เคยประกอบกิจการในช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดและเลิกประกอบกิจการในช่วงหลังการแพร่ระบาด

1.3.3.3 ผลกระทบต่อธุรกิจแต่ละประเภทและความพึงพอใจต่อมาตรการการเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ

1.3.4 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ โดยแบ่งประเภทธุรกิจออกเป็น 14 ประเภท ได้แก่ ร้านอาหารญี่ปุ่น 56 ร้าน ร้านอาหารไทย 9 ร้าน คาเฟ่ และร้านเบเกอรี่ 7 ร้าน ร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ตญี่ปุ่น 5 ร้าน ร้านนวดและสปา 64 ร้าน บาร์และคาราโอเกะ 24 ร้าน ร้านหนังสือญี่ปุ่น 2 ร้าน ร้านเสริมสวย 9 ร้าน ร้านจำหน่ายโทรศัพท์มือถือ 2 ร้าน ร้านแว่นตา 1 ร้าน ร้านซักรีด 1 ร้าน บริษัทอสังหาริมทรัพย์ 3 แห่ง ธุรกิจบริการท่องเที่ยว 2 แห่ง และศูนย์รับเลี้ยงเด็ก 1 แห่ง

ดังนั้นผู้ศึกษาจะแบ่งประเภทธุรกิจและกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทที่แบ่งไว้ เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อธุรกิจแต่ละประเภท ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2548) ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นทั้งหมด 14 ประเภท
 N = จำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นทั้งหมด 14 ประเภท เท่ากับ 186 ราย
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง มีค่า 0.05 (ระดับความเชื่อมั่น 95%)

วิธีคำนวณ
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{186}{1 + 186(0.05)^2} = 127$$

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ทั้งหมด 127 ราย นำมาคำนวณให้มีสัดส่วนการกระจายตัวตามความจริงของจำนวนธุรกิจแต่ละประเภท ดังนี้

$$\text{กลุ่มประเภทธุรกิจ} = \frac{n \times N_2}{N_1}$$

โดยที่ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่ต้องการศึกษา เท่ากับ 127 ราย
 N_1 = จำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นทั้งหมด เท่ากับ 186 ราย
 N_2 = จำนวนธุรกิจแต่ละประเภท (56, 9, 7, 5, 64, 24, 2, 9, 2, 1, 1, 3, 2, 1 รายตามลำดับ)

$$\text{ร้านอาหารญี่ปุ่น} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 56}{186} = 38 \text{ ร้าน}$$

$$\text{ร้านอาหารไทย} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 9}{186} = 6 \text{ ร้าน}$$

$$\text{คาเฟ่และร้านเบเกอรี่} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 7}{186} = 5 \text{ ร้าน}$$

$$\text{ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อญี่ปุ่น} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 5}{186} = 3 \text{ ร้าน}$$

$$\text{ร้านนวดและสปา} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 64}{186} = 44 \text{ ร้าน}$$

$$\text{บาร์และคาราโอเกะ} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 24}{186} = 16 \text{ ร้าน}$$

$$\text{ร้านหนังสือญี่ปุ่น} = \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 2}{186} = 1 \text{ ร้าน}$$

$$\begin{aligned} \text{ร้านเสริมสวย} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 9}{186} = 6 \text{ ร้าน} \\ \text{ร้านโทรศัพท์มือถือ} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 2}{186} = 1 \text{ ร้าน} \\ \text{ร้านแว่นตา} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 1}{186} = 1 \text{ ร้าน} \\ \text{ร้านซักแห้ง} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 1}{186} = 1 \text{ ร้าน} \\ \text{บริษัทอสังหาริมทรัพย์} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 3}{186} = 2 \text{ แห่ง} \\ \text{ธุรกิจบริการท่องเที่ยว} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 2}{186} = 1 \text{ แห่ง} \\ \text{ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก} &= \frac{n \times N_2}{N_1} = \frac{127 \times 1}{186} = 1 \text{ แห่ง} \end{aligned}$$

จากการคำนวณ ผู้ศึกษาจะต้องรวบรวมแบบสอบถามจากธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นแต่ละประเภท ได้แก่ ร้านอาหารญี่ปุ่น 38 ร้าน ร้านอาหารไทย 6 ร้าน คาเฟ่และร้านเบเกอรี่ 5 ร้าน ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อญี่ปุ่น 3 ร้าน ร้านนวดและสปา 44 ร้าน บาร์และคาราโอเกะ 16 ร้าน ร้านหนังสือญี่ปุ่น 1 ร้าน ร้านเสริมสวย 6 ร้าน ร้านโทรศัพท์มือถือ 1 ร้าน ร้านแว่นตา 1 ร้าน ร้านซักแห้ง 1 ร้าน บริษัทอสังหาริมทรัพย์ 2 แห่ง ธุรกิจบริการท่องเที่ยว 1 แห่ง และศูนย์รับเลี้ยงเด็ก 1 แห่ง

1.4 ข้อจำกัดของการศึกษา

1.4.1 เนื่องจากธุรกิจที่ต้องศึกษามีทั้งธุรกิจที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้า ซุปเปอร์มาร์เก็ต คอมมูนิตีมอลล์ โรงแรม อาคารอยู่อาศัยรวม อาคารพาณิชย์ และอาคารเดี่ยว ซึ่งผู้ศึกษาต้องการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของที่ดินของธุรกิจที่เคยเลิกประกอบกิจการในช่วงก่อนการแพร่ระบาดและเลิกประกอบกิจการในช่วงหลังการแพร่ระบาด ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเฉพาะธุรกิจที่เป็นอาคารเดี่ยวและอาคารพาณิชย์เท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่ดินอย่างชัดเจน

1.4.2 เนื่องจากธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในแต่ละประเภทมีสื่อโฆษณาที่แตกต่างกัน บางกิจการมีแค่ข้อความที่เป็นภาษาไทยอย่างเดียวและบางกิจการมีข้อความทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับธุรกิจที่มีการให้บริการคนญี่ปุ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเฉพาะธุรกิจที่มีสื่อโฆษณาเป็นภาษาญี่ปุ่นด้วยเท่านั้น

1.4.3 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้ไม่สามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้บ่อยครั้ง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากภาพถ่ายจากดาวเทียมใน Google Maps ช่วงเดือนสิงหาคม 2563 มาประกอบกับข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจ และแบบสอบถามด้านผลกระทบต่อธุรกิจนั้น ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms)

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น หมายถึง ธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าญี่ปุ่นทั้งอุปโภคและบริโภค รวมถึงธุรกิจที่ให้บริการสำหรับคนญี่ปุ่นโดยเฉพาะ

1.5.2 พร้อมพงษ์ หมายถึง ย่านธุรกิจแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครและเป็นย่านที่มีคนญี่ปุ่นพำนักอยู่ ซึ่งย่านพร้อมพงษ์อยู่ในพื้นที่ซอยสุขุมวิท 29-39 เขตวัฒนา และซอยสุขุมวิท 24-34 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

1.5.3 พื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง พื้นที่ที่ถูกพัฒนาให้มีการส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงกับย่าน ผู้คน และธุรกิจ ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะเฉพาะตัว

1.5.4 พ.ร.ก.ฉุกเฉิน หมายถึง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงโดยเร็ว หรือป้องกันไม่ให้สถานการณ์ร้ายแรงขึ้น

1.5.5 ล็อกดาวน์ หมายถึง การปิดเมือง โดยห้ามคนในประเทศนั้นๆเดินทางออกนอกประเทศ และห้ามชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศนั้นๆ รวมไปถึงคำสั่งต่างๆเพื่อควบคุมคนในประเทศ ทั้งนี้ล็อกดาวน์ของแต่ละประเทศจะมีนโยบายแตกต่างกัน

1.5.6 เคอร์ฟิว หมายถึง การประกาศห้ามบุคคลออกนอกเคหสถานตามเวลาที่กำหนด หรือห้ามมั่วสุมชุมนุมกันในระหว่างที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

1.5.7 เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) หมายถึง เชื้อไวรัสที่แพร่ระบาดจากคนสู่คนผ่านสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย ฯ โดยจะทำให้ผู้ที่ติดเชื้อมีอาการคัดจมูก เจ็บคอ ไอ และมีไข้ หรืออาจทำให้เกิดอาการปอดอักเสบ หรือบางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิต ซึ่งการแพร่ระบาดของเชื้อโรคถือเป็นสาธารณสุขภัยอย่างหนึ่ง

1.5.8 Japanese Town หมายถึง บริเวณที่มีคนญี่ปุ่นพำนักอยู่หรือมีธุรกิจที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นตั้งอยู่จำนวนมาก จนทำให้ย่านนั้นเกิดเป็นแหล่งรวมสินค้าและบริการต่างๆที่เกี่ยวกับญี่ปุ่น รวมไปถึงการเคลื่อนย้ายของวัฒนธรรมญี่ปุ่นมาสู่ย่านนั้นๆ

1.5.9 Super Spreader หมายถึง การแพร่กระจายของเชื้อโรคเป็นวงกว้าง ซึ่งคนที่มีพาหะของโรค 1 คนจะสามารถแพร่กระจายเชื้อได้มากกว่า 10 เท่า

บทที่ 2

แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในปี พ.ศ.2563 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและเกิดผลกระทบไปยังธุรกิจต่างๆทั่วประเทศ ตั้งแต่ธุรกิจขนาดใหญ่ถึงขนาดเล็ก จึงต้องการศึกษาว่าหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์อย่างไร และมีผลในการเปลี่ยนแปลงธุรกิจไปในทิศทางใด

เนื้อหาในบทนี้มุ่งศึกษาแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น และนำไปใช้เป็นกรอบการศึกษา เพื่อให้สามารถหาตัวแปรมาวิเคราะห์หาผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (2552) เขียนรายงานเรื่อง “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” โดยกล่าวว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีองค์ประกอบร่วมของแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creative) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคม และเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสมัยใหม่

จารุวรรณ ขำเพชร (2560) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “พื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ย่านสุขุมวิท” ได้กล่าวถึงพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ว่า พื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์จะต้องมีองค์ประกอบเพื่อสร้างเมืองและสภาพแวดล้อมของเมืองให้เอื้อต่อกิจกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ พื้นที่ที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นภายใต้แนวคิดการออกแบบปรับปรุงพัฒนาเมืองให้ความสำคัญ เพื่อพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของย่านนั้นให้มีลักษณะของความเป็นย่าน (District Distinction) ความเป็นย่านเกิดขึ้นจากการสร้างตัวตน (Place Identity) ให้มีลักษณะเฉพาะ (Characteristic) ตามแนวคิดการสร้างถิ่นที่ (Place-making concept) ความเป็นย่านจะสร้างได้ 2 ลักษณะ ทั้งการสร้างความเป็นย่านเมืองเก่าที่ร้างหรือหลงเหลือความเป็นอดีตอยู่ หรือการสร้างย่านหรือเนื้อเมืองใหม่ในพื้นที่ เพื่อพัฒนาความเป็นย่านใหม่ที่มิใช่แค่เพียงการสร้างเชิงกายภาพ แต่เป็นการสร้างพื้นที่ทางสังคมควบคู่กันไปและใช้พื้นที่นั้นประกอบกลยุทธ์ (Strategic Planning) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเมือง

ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (2560) เขียนเอกสารเรื่อง “การพัฒนาและส่งเสริมย่านสร้างสรรค์” โดยได้นิยามคำว่าย่านสร้างสรรค์ว่า ย่านสร้างสรรค์ คือพื้นที่ที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมธุรกิจและบริการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงเรื่องราวของย่าน ผู้คน ธุรกิจดั้งเดิม เข้ากับมาตรการส่งเสริมธุรกิจสร้างสรรค์ และการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมธุรกิจสร้างสรรค์และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อ

กระบวนการคิด การผลิต และการตลาดในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พร้อมทั้งเกื้อกูลให้ธุรกิจดั้งเดิมในพื้นที่ให้ได้ประโยชน์จากการพัฒนา เพื่อดึงดูดให้มีการลงทุนใหม่ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ สร้างความเคลื่อนไหวของกลุ่มธุรกิจและบุคลากรสร้างสรรค์ อันนำไปสู่การเกิดเป็นแหล่งศูนย์รวมของบุคลากรสร้างสรรค์ทั้งในและต่างประเทศที่ทำให้เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ ตลอดจนผลงานและโอกาสพัฒนาของธุรกิจและบุคลากรของไทย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภูมิศาสตร์การแพทย์

วันวิสาข์ คำสุข (2558) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์การกระจายของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” โดยกล่าวว่า ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นระบบฐานข้อมูลที่ชี้ให้เห็นสภาพพื้นที่จริงทางภูมิศาสตร์ สามารถช่วยในการตัดสินใจเพื่อการวางแผนและการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี ทางการแพทย์และการสาธารณสุข ได้นำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เข้ามาช่วย ในการจัดการข้อมูล จัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และงานวิจัยทางการแพทย์และการสาธารณสุขในทุกๆด้าน โดยเฉพาะโรคที่ต้องมีการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา และการป้องกัน ซึ่งระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ จะชี้ให้เห็นถึงขอบเขตพื้นที่ที่มีการเกิดโรค และบ่งบอกได้ถึงสภาพทางภูมิศาสตร์ที่อาจจะมีอิทธิพลต่อการแพร่เชื้ออันจะเป็นประโยชน์ในการช่วยตัดสินใจการวางแผน การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน

มจรุส ทิพยมงคลกุล (2555) เขียนบทความเรื่อง “ระบาดวิทยาภูมิศาสตร์ในงานสาธารณสุข” กล่าวถึงแนวคิดของระบาดวิทยาภูมิศาสตร์ของ Dr.Evgeny Nikanorovich Pavlovsky นักปรสิตรวิทยา ชาวรัสเซียกล่าวว่า “การเกิดโรคมักมีลักษณะเฉพาะในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเกิดจากลักษณะเฉพาะขององค์ประกอบทางกายภาพและชีวภาพของแต่ละพื้นที่ที่เอื้อต่อการแพร่เชื้อโรคและขยายจำนวนพาหะนำโรค ถ้าหากลักษณะเฉพาะทางกายภาพและชีวภาพนั้นสามารถแสดงขอบเขตพื้นที่ที่ชัดเจน ระดับความเสี่ยงของการเกิดโรคที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตก็เป็นสิ่งที่สามารถทำนายได้” แนวคิดดังกล่าวนำไปสู่วัตถุประสงค์ของระบาดวิทยาเชิงภูมิศาสตร์ที่ดำเนินการเพื่อพรรณนาและวิเคราะห์สถานการณ์โรคในแต่ละพื้นที่ตามปัจจัยประชากร สิ่งแวดล้อม สังคม และพฤติกรรม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบจากภัยพิบัติ

ชวงค์ อุบลี (2551) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติ : กรณีศึกษา อาคารเคหะชุมชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร” โดยกล่าวว่า UN International Strategy for Disaster Reduction: ISDR ได้ให้คำจำกัดความของภัยพิบัติว่า ภัยพิบัติ คือสภาวะที่ระบบการทำงานของชุมชนหรือสังคมได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงเป็นสาเหตุให้เกิดการสูญเสียชีวิต ทรัพย์สิน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ที่เกินกำลังความสามารถของ

ชุมชนหรือสังคมที่ได้รับผลกระทบจะจัดการได้ โดยใช้ทรัพยากรของตนเองที่มีอยู่และภัยพิบัติเป็นกระบวนการของความเสียหายซึ่งเป็นผลมาจากการรวมตัวกันของภัย สภาพความล่อแหลม และความสามารถหรือมาตรการที่ไม่เพียงพอที่จะลดผลด้านลบของความเสียหายนั้นได้

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ได้ให้นิยามของคำว่า “สาธารณภัย” คือ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (2559) ได้ให้คำจำกัดความของภัยจากโรคระบาดมนุษย์ว่า หมายถึง ภัยจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรกลุ่มหนึ่งในระยะเวลาหนึ่ง ในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต โรคนั้นอาจเป็นโรคติดต่อทางสัมผัสหรือไม่ก็ได้ ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่เกิดโรคระบาดและพื้นที่ใกล้เคียง

ศูนย์เตรียมความพร้อมภัยพิบัติแห่งเอเชีย (2548) ได้ให้คำจำกัดความของภัย (Hazards) ว่า ภัยคือต้นตอของผลกระทบซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์ หรือเกิดความเสียหายทางระบบเศรษฐกิจ มีผลกระทบต่อสังคม และอื่น ๆ อีกมากมาย สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ 1) ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม แผ่นดินไหว 2) ภัยจากเทคโนโลยี เช่น ภัยจากการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ ปัญหาจากระบบการสื่อสาร 3) ภัยโดยน้ำมือของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย การก่อการร้าย อุบัติเหตุบนถนน และได้กล่าวถึงผลกระทบจากภัยพิบัติว่า ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นรุนแรงจะมีจุดอ่อนที่เห็นได้ชัดในการใช้ที่ดิน โครงสร้างอาคาร และความสามารถในการตอบสนองและจัดการภัยพิบัติเพื่อบรรเทาความเสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่หายนะทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ผลพวงทางเศรษฐกิจ เช่น ความล้มเหลวทางด้านธุรกิจ ความสูญเสียทางรายได้ของรัฐบาล ทำให้เกิดความยากจนเพิ่มขึ้น และการโยกย้ายการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจไปยังชุมชนอื่นหรือประเทศอื่น ผลพวงเหล่านี้จะส่งผลให้ศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำลง

เอี้ยยง ต่งเซ่ง (2557) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนจากการโยกย้ายที่อยู่อาศัยในโครงการก่อสร้างสนามบินหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” โดยกล่าวว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นผลที่เกิดมาจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งลงไปตามแผนพัฒนาต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนหรือเกิดขึ้นหรือจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งผลดังกล่าวจะกระทบต่อเศรษฐกิจของกลุ่มคนที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ ในทิศทางบวกและลบ อาทิ ในทิศทางบวก หมายความว่า เมื่อผลกระทบนั้นเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้เศรษฐกิจของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องดีขึ้น ชุมชนมีรายได้สูงขึ้นกว่าเดิม อยู่ดีมีสุข มีงานทำสามารถเลี้ยงชีพตัวเองได้ มีเงินสะสมและได้รับการ

บริการทางสาธารณสุขหรือเข้าถึงง่ายกว่าเดิม ส่วนผลกระทบในทิศทางลบ เมื่อผลกระทบนั้นเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้ผู้คนที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆเดือดร้อน และก่อให้เกิดเศรษฐกิจการถดถอยลงหรือสูญเสียกิจการ เกิดมีการเปลี่ยนอาชีพ รายได้ รายจ่าย ที่ดิน และสูญเสียสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ เป็นต้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

องค์การอนามัยโลก (2563) ได้ระบุว่าไวรัสโคโรนาว่าเป็นไวรัสที่จัดอยู่ในวงศ์ใหญ่ที่สุดในบรรดาไวรัสที่พบในทั้งสัตว์และคน ไวรัสโคโรนายังเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเจ็บป่วยต่างๆ ตั้งแต่โรคหวัดธรรมดาจนถึงโรคที่ทำให้เกิดความเจ็บป่วยรุนแรง เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง (SARS)

ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 นี้จะมีอาการเช่นเดียวกับผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ โดยจะแสดงอาการตั้งแต่ระดับความรุนแรงน้อย ได้แก่ คัดจมูก เจ็บคอ ไอ และมีไข้ โดยในบางรายที่มีอาการรุนแรงจะมีอาการปอดบวมหรือหายใจลำบากร่วมด้วย บางรายเสียชีวิตได้แต่พบไม่บ่อยนัก แต่หากผู้สูงอายุและผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน และโรคหัวใจ จะเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยรุนแรงหากได้รับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (2563) ได้กล่าวถึงการระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่นที่กลายเป็น Epidemic แปลว่า โรคระบาด ซึ่งเป็นการระบาดของโรคที่แพร่กระจายกว้างขึ้นในเชิงภูมิศาสตร์ โรคระบาดที่แผ่ไปในพื้นที่กว้างขึ้นนั้นเป็นการระบาดที่เพิ่มขึ้นอย่างฉับพลัน และมีผู้ติดเชื้อเกินกว่าที่คาดการณ์ได้ แต่การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศจีน ได้ระบาดต่อมายังประเทศอื่นๆในทวีปเอเชีย ซึ่งในช่วงแรกของการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่นั้นยังไม่มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการและได้ชื่อเรียกว่า COVID-19 ในเวลาต่อมา และมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงมากขึ้นจนถือว่าเป็นการระบาดสูงสุด องค์การอนามัยโลก (WHO) จึงประกาศว่าสถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้นได้แพร่กระจายเข้าสู่ระดับ Pandemic แล้ว ซึ่งความหมายของคำว่า “Pandemic” หรือการระบาดใหญ่ทั่วโลกนั้นเป็นลักษณะของการระบาดของโรคที่แพร่กระจายไปทั่วโลก

2.5 การทบทวนวรรณกรรม

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับย่านพร้อมพงษ์

ธงทอง จันทรางศุ (2561) เขียนเรื่อง “พร้อมพงษ์-ชวลา” ในหนังสือ “วานนี้ที่สุขุมวิท” โดยกล่าวว่า ซอยพร้อมพงษ์หรือซอยสุขุมวิท 39 ซึ่งในปัจจุบันนี้สามารถเดินทางเชื่อมต่อโดยการข้ามสะพานข้ามคลองแสนแสบไปสู่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ได้ ในซอยพร้อมพงษ์มีซอยแยกอีกหลายซอย ส่วนใหญ่แล้วขึ้นต้นด้วยคำว่า “พร้อม” ทั้งสิ้น เริ่มตั้งแต่ปากซอยด้านสุขุมวิทเข้ามาก็มีซอยพร้อมมิตร

ชอยพร้อมใจ ชอยพร้อมศรี ชอยพร้อมศักดิ์ และชอยพร้อมพันธ์ แรกทีเดียวตามชอยเหล่านี้ก็เป็นย่านที่อยู่อาศัยมีบ้านเป็นหลังๆ ต่อมาเมื่อมีความเจริญมากขึ้นได้มีการปลูกสร้างแฟลตเพื่อให้ชาวต่างชาติหรือผู้ที่มีฐานะเช่าอยู่อาศัย รวมทั้งโรงพยาบาลเอกชนยุคแรกๆก็เกิดขึ้นแถวนี้ โรงพยาบาลเก่าแก่ในชอยพร้อมพงษ์คือโรงพยาบาลพร้อมมิตร ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนฐานะไปเป็นโรงพยาบาลสาขาของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) ที่มีต้นกำเนิดมาจากบ้านแพ้ว ที่จังหวัดสมุทรสาคร แต่ได้เข้ามาตั้งสาขาในใจกลางถนนสุขุมวิทอยู่ได้นานปี จนกระทั่งขยับขยายไปอยู่ที่อื่น

ชื่อของชอยพร้อมพงษ์นี้มีที่มาจากพระนามของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อิธราช (เดิมคือหม่อมเจ้าพร้อมพงศ์ สนิทวงศ์) อดีตอธิบดีกรมศุลกากร ซึ่งบุตรชายของท่านคือหม่อมวงศ์พร้อมใจ สนิทวงศ์ ได้ซื้อที่ดินแปลงใหญ่บริเวณนี้ไว้แล้วแบ่งขายจัดสรรเป็นที่ดินแปลงเล็กๆ พร้อมกันได้ตั้งชื่อบุตรชาย-หญิงของท่านเอง ซึ่งทุกคนล้วนมีนามขึ้นต้นว่า “พร้อม” ด้วยกันทั้งสิ้น

บริเวณปากชอยพร้อมพงษ์เป็นต้นไปจนถึงชอยกลางหรือชอยสุขุมวิท 49 เป็นย่านการค้าสำคัญของสินค้าอย่างหนึ่งคือเครื่องเฟอร์นิเจอร์หวาย และต่อมาก็ได้คลี่คลายเป็นเฟอร์นิเจอร์ชนิดอื่นด้วย ปัจจุบันร้านเครื่องเรือนเหล่านี้ยังเหลืออยู่บ้างในละแวกนั้น 3-4 ร้าน แต่ว่าลดน้อยลงไปจากเดิมเป็นอันมาก เยื้องกันกับอุทยานเบญจสิริที่ทุกวันนี้เป็นศูนย์การค้าใหญ่เรียกว่าเอ็มควอเทียร์ แต่ก่อนตรงนั้นเป็นบ้านหลายหลังกับตึกแถวริมถนน

จากรูรณ ขำเพชร (2560) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “พื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ย่านสุขุมวิท” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของย่านสุขุมวิท ย่านพร้อมพงษ์ เป็นการศึกษาโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของย่านสุขุมวิทพร้อมพงษ์พบว่า พื้นที่ดังกล่าวได้ใช้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้องค์ความรู้ การออกแบบ การสร้างสรรค์งาน นวัตกรรมใหม่ เพื่อผลิตสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มมูลค่าและเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม การจัดกิจกรรมภายในพื้นที่โดยนำทุนทางวัฒนธรรมมานำเสนอให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีกำลังซื้อ การนำเสนอประเพณีที่ผสมผสานระหว่างตะวันออกและตะวันตก กิจกรรมต่างๆที่จัดล้วนให้ก่อให้เกิดมิติของคุณค่าและราคาของพื้นที่ (Property Value) จึงกล่าวได้ว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ย่านนี้คือนำทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) และทักษะการประยุกต์ (Adaptive Skills) มาสนับสนุนให้เกิดการผลิตหรือการสร้างมูลค่าให้กับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม และบ่งบอกถึงควมมีลักษณะเฉพาะตัวสูง เป็นผู้นำกระแสที่เรียกว่า H.I.P (Highly Individual Place) ภายใต้สถานที่แวดล้อมและบุคคลทั้งชุมชนชาวญี่ปุ่น ไตโนซอร์แพลนเน็ต ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ สถานที่พักผ่อนสวนเบญจสิริ และภาคเอกชน ดี เอ็ม ดิสทริค (TheEm District) เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่สร้างรายได้

ย่านพร้อมพงษ์เป็นบริเวณที่พักอาศัยของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวญี่ปุ่น ปัจจุบันย่านพร้อมพงษ์มีคอนโดเกิดขึ้นมาก เพื่อตอบสนองชาวต่างชาติที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย โดยย่านพร้อมพงษ์ ถนนสุขุมวิทช่วงระหว่างสุขุมวิท 29-39 นั้นอยู่ในย่านที่เรียกชื่อว่าพร้อมพงษ์ ตามสถานี

รถไฟฟ้า BTS สถานีพร้อมพงษ์ อยู่ในเขตเมืองชั้นใน (Inner city) ตามการจำแนกของสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานครและพื้นที่ยังอยู่ในเขตพัฒนาผังถนนซอยเลขคู่ และเขตคลองเตยผังถนนซอยเลขคู่ ซึ่งเป็นเขตย่านธุรกิจชั้นในที่สำคัญ ตามการจำแนกของกรุงเทพมหานคร ย่านพร้อมพงษ์เป็นย่านที่สะดวกต่อการเดินทาง ทั้งการเดินทางด้วยรถไฟฟ้าสถานีพร้อมพงษ์ที่สามารถเชื่อมต่อไปยังใจกลางใจเมือง ซึ่งเป็นศูนย์กลางธุรกิจ (Central Business District: CBD) ของกรุงเทพฯแล้ว ย่านพร้อมพงษ์นี้ยังสะดวกต่อการเดินทางออกนอกเมือง เช่น นิคมอุตสาหกรรมบางนา อีกทั้งซอยพร้อมพงษ์ยังเป็นเส้นทางที่ใช้สัญจรระหว่างถนนสุขุมวิทและถนนเพชรบุรีตัดใหม่ที่ทำให้เดินทางเข้า-ออกได้สะดวกยิ่งขึ้น

ย่านเจแปนทาวน์ (Japanese town) ชาวญี่ปุ่นคือชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยมากเป็นอันดับต้นๆ เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ในการทำงานมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และทำงานบริษัทญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมหรือย่านธุรกิจที่สำคัญ ซึ่งชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาทำงานท่องเที่ยวหรือพำนักอยู่ในประเทศไทย มักจะอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มโดยเฉพาะย่านสุขุมวิทและพร้อมพงษ์ เพราะย่านนี้สามารถเดินทางขึ้นทางด่วน เพื่อไปนิคมอุตสาหกรรมบางนาและมอเตอร์เวย์ได้สะดวก ย่านนี้จึงมีคอนโดที่พักอาศัยของชาวญี่ปุ่นมากมาย มีแหล่งอำนวยความสะดวกสำหรับการใช้ชีวิต ทั้งร้านอาหารญี่ปุ่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลสมิติเวช โรงพยาบาลกรุงเทพ และสถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ย่านพระราม9 โรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนนานาชาติอีกหลายแห่ง

เนื่องจากมีชุมชนชาวญี่ปุ่นอาศัยอยู่ในย่านนี้เป็นจำนวนมากในซอยสุขุมวิท 33/1 จึงทำให้รู้จักย่านนี้ในอีกชื่อว่า Little Japan ด้วยภายในซอยดังกล่าวมีสิ่งๆที่แสดงอัตลักษณ์ของชาวญี่ปุ่น อาทิ ร้านหนังสือ ร้านขายของเบ็ดเตล็ด ร้านสะดวกซื้อที่สินค้านำเข้ามาจากญี่ปุ่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย สำหรับแม่บ้านชาวญี่ปุ่น สถานที่สอนภาษาไทย ร้านขนมปังเก่าแก่ที่เปิดโดยชาวญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 1990 คือ ร้านคัสตาร์ดนากามูระ

อนงค์ บรรณเจตวานิช (2545) เขียนสารนิพนธ์เรื่อง “วิถีชีวิตของคนญี่ปุ่นในประเทศไทย: กรณีศึกษา ซอย 21-63 ถนนสุขุมวิท เขตวัฒนา กรุงเทพฯ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และปัญหาในการปรับตัวของคนญี่ปุ่นที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพและการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวในบทวิเคราะห์ว่า ระบบเศรษฐกิจของคนญี่ปุ่นที่เข้ามาพำนักอยู่ในประเทศไทยนั้นมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับการขยายการลงทุนของคนญี่ปุ่นที่เข้ามายังประเทศไทย มีบริษัทญี่ปุ่นมากมายเข้ามาลงทุนในประเทศไทย คนญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในประเทศไทย บางส่วนเป็นเจ้าของกิจการซึ่งอาจเป็นบริษัทขนาดย่อม หรือร้านค้าต่างๆสำหรับคนญี่ปุ่น โดยส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในซอยวิลลาหรือซอยสุขุมวิท 33/1 ซึ่งมีร้านค้าสำหรับคนญี่ปุ่นโดยเฉพาะอยู่มากมาย เช่น ร้านให้เช่าวิดีโอญี่ปุ่น ร้านหนังสือญี่ปุ่น ซูเปอร์

ญี่ปุ่น ฯลฯ ซอยวิลลานั้นเป็นแหล่งซื้อหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่สำคัญและเป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของคนญี่ปุ่นที่เข้ามาพำนักอยู่ในกรุงเทพฯ

การเข้ามาพำนักอยู่ในกรุงเทพฯ ของคนญี่ปุ่นจำนวนมาก ทำให้เกิดร้านค้าต่างๆ ที่บริการคนญี่ปุ่นโดยเฉพาะขึ้น ซึ่งอยู่บริเวณซอยวิลลา ร้านค้าเหล่านี้กลายเป็นแหล่งซื้อหาสินค้าอุปโภคที่สำคัญและเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของคนญี่ปุ่น เจ้าของร้านค้ามีทั้งที่เป็นคนญี่ปุ่นและคนไทย สาเหตุที่เจ้าของร้านค้าตั้งร้านในบริเวณซอยวิลลานั้นเป็นเพราะอยู่ใกล้กับคอนโดมิเนียมที่คนญี่ปุ่นอาศัยอยู่ เป็นสถานที่ที่คนญี่ปุ่นไปมาสะดวก ร้านค้าเหล่านี้มีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ตามจำนวนคนญี่ปุ่นในประเทศไทยที่มีมากขึ้น

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา(COVID-19) ในประเทศไทย

เอกรัตน์ โพธิ์ทอง (2563) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “การระบาดเชิงพื้นที่ของไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบเชิงพื้นที่ของการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย และศึกษาการใช้มาตรการการแทรกแซงโดยไม่ใช้เภสัชภัณฑ์สำหรับการลดการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์การติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย ตั้งแต่ มกราคม-กันยายน การแพร่ระบาดในประเทศไทยเกิดจากการสัมผัสกับผู้ป่วยและการรวมตัวทำกิจกรรมคือ การเข้าร่วมกิจกรรมในสนามมวย การเข้าไปใช้สถานบันเทิง การอยู่ในสถานที่ชุมนุม และผู้ที่เดินทางไปร่วมพิธีทางศาสนาในต่างประเทศ การติดเชื้อหรือการแพร่กระจายของเชื้อมี 2 วิธีคือการแพร่กระจายวิธีตรง โดยไม่ต้องอาศัยสื่อกลางใดๆ ในการแพร่กระจายเชื้อโรค และการแพร่กระจายวิธีอ้อม โดยต้องอาศัยสื่อกลางบางอย่างในการนำเชื้อโรค นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับระดับความเป็นเมืองและความเป็นศูนย์กลางการเดินทางโดยวิธีการวิเคราะห์ด้วยการถดถอยแบบถ่วงน้ำหนักด้วยภูมิศาสตร์ (GWR) ได้ผลสรุปว่า ระดับความเป็นเมืองมีอิทธิพลต่อการติดเชื้อมากในพื้นที่ของภาคตะวันตกและภาคกลางในบางจังหวัด และความเป็นศูนย์กลางการเดินทางมีอิทธิพลต่อการติดเชื้อมากในพื้นที่ของภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก ในด้านสัดส่วนของค่าแสดงความสัมพันธ์ GWR LocalR2 ส่วนมากอยู่ในพื้นที่ของภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางจังหวัด สัดส่วนของการเกิดการเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้ติดเชื้อคาดการณ์ GWR Predictef ที่จะเกิดขึ้น คือ กรุงเทพมหานคร สัดส่วนค่าเริ่มต้นของการทำนายสมการถดถอย GWR Intercept ส่วนมากอยู่ในพื้นที่ของภาคใต้ และสัดส่วนของความผิดพลาดจากการทำนายของสมการถดถอย GWR Residual ส่วนมากอยู่ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

2.5.3 บทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากเชื้อไวรัสโคโรนา

เสาวณี จันทะพงษ์และทศพล ต้องหุ้ย (2563) เขียนบทความเรื่อง “ผลกระทบวิกฤต COVID-19 กับเศรษฐกิจโลก: This Time is Different” กล่าวถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีความรุนแรงมากกว่าในอดีต เนื่องจากหลายสถาบันคาดว่า COVID-19 จะสร้างมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจสูงกว่ากรณีของโรค ไข้หวัดที่มีจุดกำเนิดที่จีนเช่นกัน สำหรับผลกระทบครั้งนี้ในด้านการค้า โลก รายงานของ UNCTAD (2020) ชี้ว่าดัชนีภาคการผลิต (PMI) ของจีนเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ลดลงต่ำสุดตั้งแต่ปี 2547 และประเมินว่าจะสร้างความเสียหายต่อการส่งออกในห่วงโซ่อุปทาน 50,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีผลกระทบมากสุดใน EU (15,600 ล้านดอลลาร์ สรอ.) เกาหลี (3,800 ล้านดอลลาร์ สรอ.) เวียดนาม (2,300 ล้านดอลลาร์ สรอ.) ขณะที่ไทยติดอยู่ที่อันดับ 11 ด้วยมูลค่าความเสียหาย 700 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยอุตสาหกรรมผลิตยางและพลาสติก เครื่องมือ เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์สื่อสาร ยานยนต์ ในไทยเป็นสาขาที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุด

ด้านการท่องเที่ยว สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) ประเมินว่ากรณีที่มีการแพร่ระบาดอยู่ในวงจำกัด รายรับการท่องเที่ยวโลกจะลดลง 63,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเอเชียจะได้รับผลกระทบสูงสุด รองลงมาคือ ยุโรป ญี่ปุ่น อิตาลี และเยอรมนี ซึ่งล้วนเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของนักท่องเที่ยวจีน ขณะที่สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประเมินว่า จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทยไม่ต่ำกว่า 6 เดือน และสูญเสียรายได้กว่า 2.5 แสนล้านบาท

สมประวิณ มั่นประเสริฐ (2563) เขียนบทความเรื่อง “ผลกระทบของ COVID-19 ต่อเศรษฐกิจไทย และผู้ประกอบการ SME” ได้กล่าวถึงภาพรวมของเศรษฐกิจไทยและกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบหนักกว่า เมื่อวิกฤต COVID-19 เกิดขึ้น กลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบอันดับแรกและหนักที่สุดก็คือธุรกิจการท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวจีนหายไป ก็ได้ผลกระทบกันค่อนข้างหนัก และมันก็จะลามไปในภาคส่วนอื่นๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และยังประกาศหยุดกิจกรรมทางเศรษฐกิจเองด้วย จึงส่งผลกระทบต่อทุกกลุ่มธุรกิจก็ได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า นอกจากนี้การบริโภคภายในประเทศ ถ้าพูดถึง GDP ของกรุงเทพ ปริมาณอยู่ที่ประมาณร้อยละ 40 ของประเทศ ซึ่งหมายถึงว่าการสั่งหยุดกิจกรรมแค่ภายในกรุงเทพฯ ทั้งงานทั้งคนหายไปเกือบครึ่งหนึ่ง

BBC News (2563) เขียนบทความเรื่อง “โควิด-19: เศรษฐกิจไทยไตรมาส 2/2563 ตดลบร้อยละ 12.2 ต่ำสุดนับตั้งแต่วิกฤตต้มยำกุ้ง” โดยมีการอ้างถึงข้อมูลจากสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประจำไตรมาส 2 ของปี 2563 ว่าติดลบร้อยละ 12.2 ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการปิดเมืองเพื่อควบคุมการระบาดของโควิด-19 โดยจีดีพีในไตรมาส 2 (มีนาคม-มิถุนายน) ของปีนี้ลดลงต่อเนื่องจากร้อยละ 2.0 ในไตรมาสที่ 1 และคาดว่าประมาณการณ์จีดีพีทั้งปีจะอยู่ที่ติดลบร้อยละ 7.5 แต่การลดลงของจีดีพีครั้งนี้ต่ำกว่าในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้งเมื่อปี 2540 ซึ่งติดลบร้อยละ 12.5

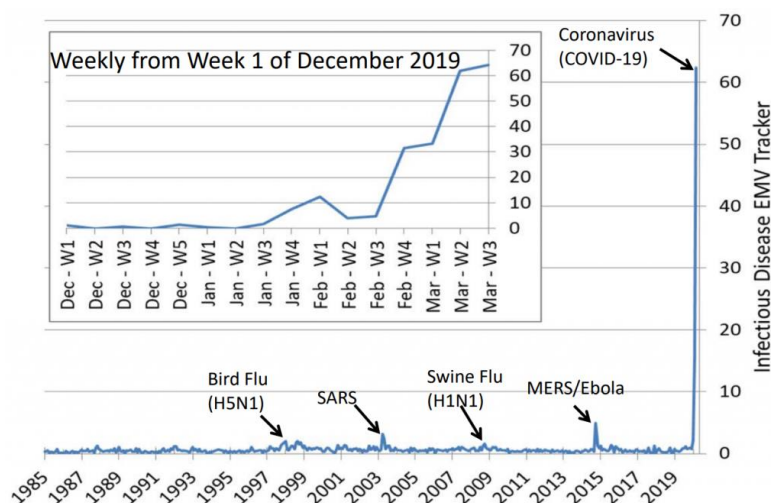
การบริโภคอุปโภคภาคเอกชน การลงทุน หรือภาคการค้าต่างประเทศมีสถานะติดลบ ซึ่งเป็นผลมาจากช่วงที่มีการปิดเมืองจากการระบาดของโควิด รวมทั้งสงครามการค้าและภัยแล้ง นอกจากนี้ในภาคการผลิตในทุกสาขาก็มีอัตราการขยายตัวลดลงหมด ทั้งภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว โรงแรม และภาคการเกษตร ซึ่งการผลิตในสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารลดลงร้อยละ 50.2 ปัจจัยหลักมาจากการระบาดของโควิด-19 และการประกาศใช้พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน การปิดด่านตรวจคนเข้าเมืองทั่วประเทศ และประกาศห้ามอากาศยานทำการบินเข้าสู่ประเทศ ส่งผลให้ไตรมาสที่ไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าประเทศไทย ส่วนผู้เดินทางเข้ามาเยี่ยมเยือนไทยมีเพียง 5.6 ล้านคน เทียบกับ 52.3 ล้านคนในไตรมาสก่อนหน้า ในด้านการลงทุนมีการลงทุนลดลงร้อยละ 8.0 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 6.5 ในไตรมาสที่ 1/2563 โดยภาคเอกชนการลงทุนลดลงร้อยละ 15.0 เทียบกับในไตรมาสก่อนหน้านี้ลดลงร้อยละ 5.4 ส่วนการลงทุนของภาครัฐขยายตัวร้อยละ 12.5 เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่มีการลงทุนลดลงร้อยละ 9.3

ยรรยง ไทยเจริญ (2563) เขียนบทความเรื่อง “ประเทศไทยหลังโควิด-19 ตอนที่ 1 ผลกระทบเศรษฐกิจและตลาดแรงงานไทย” ได้กล่าวถึงสถานการณ์ไวรัสโควิด-19 ว่าเป็นวิกฤตที่กระทบรุนแรง เพราะเป็นวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก ต่างจาก Hamburger Crisis ในปี 2008 ที่มีผลเฉพาะสหรัฐและยุโรป แต่ด้านเอเชียยังดีอยู่ และวิกฤตต้มยำกุ้งในปี 1997 ที่กระทบแค่ไทยและประเทศเอเชีย ไม่กระทบไปถึงยุโรปและสหรัฐ แต่วิกฤตโควิด-19 กระจายรุนแรงไปทั่วโลกกว่า 208 ประเทศที่มีผู้ติดเชื้อ และมากกว่า 144 ประเทศที่มีผู้ติดเชื้อมากกว่า 100 เคสขึ้นไป ในส่วนของประเทศไทยถึงแม้จะสามารถจัดการกับสถานการณ์ได้ดี แต่เมื่อดูจากดัชนีล็อกดาวน์ของประเทศที่มีการปิดเมือง ชี้ให้เห็นว่ายิ่งล็อกดาวน์ เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมลดลงมาก ดังนั้นการล็อกดาวน์มีนัยยะสำคัญต่อผลผลิตเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ในส่วนวิกฤตไวรัสโควิด-19 จากที่เศรษฐกิจไทยพึ่งพาเศรษฐกิจต่างประเทศค่อนข้างมาก จึงส่งกระทบต่อเศรษฐกิจไทยใน 3 ประเด็นหลักๆ ได้แก่ ภาคการท่องเที่ยว รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติคิดเป็นประมาณร้อยละ 12 ของ GDP ไทย ซึ่งสถานการณ์โควิดและการล็อกดาวน์ในเดือนเมษายนที่ผ่านมา ทำให้รายได้การท่องเที่ยวติดลบร้อยละ 100 เทียบกับระยะเดียวกันของปีที่แล้ว ภาคการส่งออก รายได้คิดเป็นประมาณร้อยละ 50 ของ GDP ไทย คาดการณ์ว่าการส่งออกติดลบร้อยละ 12.9 และมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) มาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายในประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เดินทาง สันทนาการ โรงแรม รวมถึงสินค้าที่มีราคาสูงที่ส่วนใหญ่ตัวเลขติดลบ ส่วนธุรกิจที่เป็นบวกคือธุรกิจพวกออนไลน์ อาหารที่ส่งเดลิเวอรี่ คาดว่าจะส่งผลให้ตัวเลข GDP ติดลบร้อยละ 0.6 โดยก่อนหน้าที่จะเกิดวิกฤตโควิด เศรษฐกิจไทยชะลอตัวอยู่แล้ว โดยดูจากช่วงแรกของปี 2563 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 จนถึงช่วงก่อนล็อกดาวน์ในช่วงกลางเดือนมีนาคม 2563 ธุรกิจเปิดใหม่ลดน้อยกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.3

ขณะที่ธุรกิจที่เลิกประกอบกิจการเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.4 แสดงให้เห็นว่าธุรกิจเปิดใหม่น้อยกว่าธุรกิจที่ต้องปิดตัว

วิศรุต สุวรรณประเสริฐ (2563) เขียนบทความเรื่อง “COVID-19 จากมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ ตอนที่ 1” เป็นบทความที่สรุปประเด็นสำคัญจากงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้นำเสนอการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้วของการแพร่กระจายของเชื้อ COVID-19 โดยกล่าวถึงการแพร่กระจายของเชื้อ COVID-19 รวมถึงมาตรการปิดเมืองเพื่อหยุดการแพร่เชื้อต่างส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในหลายแง่มุม ทางด้าน Baker, Bloom, Davis, Kost, Sammon, and Viratyosin (2020) ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าในหนังสือพิมพ์เพื่อสร้างดัชนีความผันผวนของตลาดหุ้นในอดีต และพบว่า การแพร่กระจายของเชื้อ COVID-19 สร้างความผันผวนในตลาดหุ้นมากกว่าการแพร่กระจายของเชื้อไข้หวัดต่างๆในอดีต

ภาพที่ 1 ค่าดัชนีความผันผวนของตลาดหุ้นในปี 1985 – 2020

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าดัชนีมีความผันผวนเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกุมภาพันธ์และผันผวนสูงขึ้นเรื่อยๆในช่วงเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาที่ทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงมากที่สุดกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส H5N1, SARS, H1N1, MERS ในปีที่ผ่านมา

ที่มา: Baker, Bloom, Davis, Kost, Sammon, and Viratyosin (2020)

วัชชีรานนท์ ทองเทพ (2563) ได้เขียนบทความเรื่อง “ไวรัสโคโรนา : นายจ้าง เอสเอ็มอีและแรงงานนอกระบบต้องการรัฐเยียวยายังไง หลังรัฐบาลสั่งเลิกประกอบกิจการ” โดยมีการสัมภาษณ์ตัวแทนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ผู้แทนแรงงานนอกระบบ จากการสัมภาษณ์ น.ส.โชนรังสี เฉลิมชัยกิจ ประธานสมาพันธ์ SME ไทย ได้เรียกร้องว่า “แทนที่รัฐจะประกาศมาตรการแบบฉับพลันอย่างที่ผ่านมา รัฐควรมีมาตรการที่ชัดเจน มีแผนสำรองที่สามารถรองรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เอกชนหรือประชาชนได้รู้กันล่วงหน้า”

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งปิดสถานที่และสถานประกอบการอย่างฉับพลันใน กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีปัญหาทางด้านแหล่งเงินทุนและสินเชื่อ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ น.ส. ประวีณนุช กิติวัฒน์บำรุง เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสปาที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งเลิกประกอบกิจการชั่วคราวที่ครอบคลุมสถานบริการเสริมความงามด้วย กล่าวว่า “สูญเสียรายได้มากกว่าล้านบาทต่อเดือน ในขณะที่รายจ่ายยังคงเดิม เนื่องจากยังต้องจ่ายเงินเดือนพนักงานเหมือนเดิม ปัญหาที่จะตามมาคือการขาดสภาพคล่องทางธุรกิจ” ซึ่งผู้ประกอบการรายนี้คิดว่ามาตรการเยียวยาผู้ประกอบการที่น่าจะตรงจุดมากที่สุดคือ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 0-1 ต่อปี โดยมีเงื่อนไขผ่อนปรน และระยะเวลาในการพิจารณาเงินกู้ไม่เกินหนึ่งสัปดาห์ หากสามารถทำได้ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนเรื่องการลดค่าใช้จ่าย เช่น ค่าประกันสังคม ซึ่งก่อนหน้านี้ปรับลงจากร้อยละ 5 เหลือร้อยละ 4 ถือว่ายังไม่เพียงพอ ส่วนภาษีหักค่าที่จ่ายควรลดลงจากเดิมร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 0-0.5 เป็นเวลา 6 เดือนหรือถึงสิ้นปี

จากข้อมูลของสมาพันธ์แรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย) ระบุว่า แรงงานนอกระบบและผู้ประกอบอาชีพอิสระทำการผลิตอยู่ตามบ้าน เป็นผู้ค้าหาบเร่แผงลอย ผู้ขับซิปัดจักรยานยนต์รับจ้าง ผู้ขับรถรับจ้างสาธารณะ หมอนวด ช่างเสริมสวย ผู้ทำงานบริการ และอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 20.4 ล้านคน เป็นกลุ่มไม่ได้เป็นผู้ประกันตนภายใต้การประกันสังคมมาตรา 39 และมาตรา 40 ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เช่นกัน แต่บุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับการเยียวยาจากทางการ โดยเฉพาะลูกจ้างรายวัน จากการสัมภาษณ์ น.ส.ลลิตา แซ่หว่าง พนักงานสอนนวดในธุรกิจสปา ซึ่งเป็นลูกจ้างรายวัน จึงไม่ได้รับความคุ้มครองในรูปแบบผู้ประกันตนฯ และถูกให้พักงาน เพราะสถานประกอบการถูกสั่งปิดชั่วคราวตามนโยบายรัฐบาล ทำให้ขาดรายได้ประมาณ 500-1,000 บาทต่อวัน จึงเรียกร้องให้ภาครัฐเปิดช่องทางให้แรงงานนอกระบบที่ได้รับผลกระทบได้รับค่าชดเชยและช่วยเหลือค่าใช้จ่ายประจำวัน รวมถึงสิทธิในการรักษา การตรวจหาเชื้อโควิด-19 ฟรี เช่นเดียวกับแรงงานในระบบ

2.5.4 บทความที่เกี่ยวข้องกับจำนวนธุรกิจของประเทศไทยปี 2562-2563

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2563) ได้เผยแพร่ข้อมูลผลการจดทะเบียนธุรกิจในช่วงครึ่งปีแรก 2563 (มกราคม-มิถุนายน 2563) พบว่า ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2563 มีผู้ประกอบการธุรกิจยื่นขอจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทจัดตั้งใหม่ทั่วประเทศ จำนวน 33,337 ราย เมื่อเทียบกับครึ่งปีแรกของปี 2562 จำนวน 38,222 ราย มีจำนวนลดลง 4,885 ราย คิดเป็นร้อยละ 13 และเมื่อเทียบกับครึ่งปีหลังของปี 2562 มีจำนวน 33,263 เพิ่มขึ้นจำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.2 โดยประเภทธุรกิจจัดตั้งใหม่สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ธุรกิจก่อสร้างอาคารทั่วไป ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจขนส่งและขนถ่ายสินค้า รวมถึงคนโดยสาร ตามลำดับ และธุรกิจเลิกประกอบกิจการครึ่งปีแรกของปี 2563 มีจำนวน 6,227 ราย ลดลงร้อยละ 7 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562 ซึ่งมีจำนวน 6,667 ราย

ผลการจดทะเบียนธุรกิจประจำเดือนพฤศจิกายน 2563 พบว่า มีผู้ประกอบการธุรกิจยื่นขอจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทจัดตั้งใหม่ทั่วประเทศ จำนวน 4,479 ราย โดยประเภทธุรกิจจัดตั้งใหม่สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ธุรกิจก่อสร้างอาคารทั่วไป ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจบริการด้านอาหารในภัตตาคารและร้านอาหาร ตามลำดับ และธุรกิจเลิกประกอบกิจการ จำนวน 2,457 ราย ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการเลิกกิจการในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

2.5.5 บทความที่เกี่ยวข้องกับมาตรการเยียวยาผู้ประกอบการ

ไทยรัฐ (2563) เขียนบทความเรื่อง “ถึงคิวช่วยลดค่าไฟฟ้าธุรกิจกลาง-ใหญ่ แฉมรอลุ้นคืนเงินประกันมิเตอร์ไฟฟ้า” มีเนื้อหากล่าวถึงการพิจารณาผ่อนผันการยกเว้นเรียกเก็บอัตราไฟฟ้าต่ำสุด (Minimum Charge) จากเดิม 3 เดือน (เมษายน-มิถุนายน 2563) ออกไปถึงเดือนธันวาคม 2563 สำหรับกิจการขนาดกลาง (ประเภทที่ 3) กิจการขนาดใหญ่ (ประเภทที่ 4) และกิจการเฉพาะอย่าง (ประเภทที่ 5) คือ โรงแรม อพาร์ทเมนต์ เป็นต้น และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (ประเภทที่ 6) และสูบน้ำเพื่อการเกษตร (ประเภทที่ 7) ซึ่งค่า Minimum Charge เป็นค่าไฟฟ้าขั้นต่ำที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายร้อยละ 70 ของความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดรอบ 12 เดือน โดยภาคเอกชนเห็นว่าโควิด-19 ทำให้การใช้ไฟฟ้าต่ำลงมาก เมื่อใช้น้อยหากต้องจ่ายร้อยละ 70 ก็จะมีรายจ่ายเพิ่มขึ้น จึงขอผ่อนผันจ่ายตามการใช้จริง นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอการขอคืนเงินประกันการใช้ไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่ 3 (กิจการขนาดกลาง) และประเภทที่ 4 (กิจการขนาดใหญ่) ทั่วประเทศ ซึ่งค่าประกันการใช้ไฟฟ้าที่เอกชนรายกลางและใหญ่จะได้รับคืนเฉลี่ยอยู่ที่ 12,000-24,000 บาทต่อราย

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ (2563) เขียนบทความเรื่อง “เราไม่ทิ้งกัน 5 เรื่องที่ผู้ขอรับเงินเยียวยาต้องรู้” ซึ่งกล่าวถึงโครงการเราไม่ทิ้งกัน ซึ่งเป็นมาตรการเยียวยาผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 เป็นโครงการที่มีรายละเอียดปลีกย่อย และมีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขหรือสิทธิประโยชน์ต่างๆอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้ที่มีสิทธิ์รับเงินเยียวยา มี 3 กรณีใหญ่คือ ต้องเป็นแรงงาน ลูกจ้าง หรือประกอบอาชีพอิสระ เช่น วินมอเตอร์ไซด์ แท็กซี่ ร้านก๋วยเตี๋ยว ค้าขาย กลุ่มผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล มัคคุเทศก์ นักเรียน กศน. ใกล้เคียงที่เ็นนักศึกษา เป็นต้น ต้องไม่อยู่ในระบบประกันสังคม ส่วนสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้าง 2-3 คน ถ้าร้านถูกปิด แรงงานที่ทำงานในร้านมีสิทธิ์ได้รับเงินเยียวยา และเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด ซึ่งต้องเป็นผลกระทบต่อรายได้ เพราะมาตรการเป็นการชดเชยรายได้ที่หายไปจากโควิด โดยผู้ที่มีสิทธิ์จะได้รับเงินเยียวยา 5,000 บาท เฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้งเป็นเวลา 3 เดือน ซึ่งจะมีผู้ได้รับเงินเยียวยาจากโครงการเราไม่ทิ้งกัน รวมทั้งสิ้น 11 ล้านคน

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ (2563) เขียนบทความเรื่อง “ลงทะเบียนเที่ยวปันสุข www.เราเที่ยวด้วยกัน.com โรงแรม-ร้านอาหาร” โดยมีเนื้อหาว่าโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เปิดลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ www.เราเที่ยวด้วยกัน.com วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 มีการเปิดเว็บไซต์ให้ผู้ประกอบการ

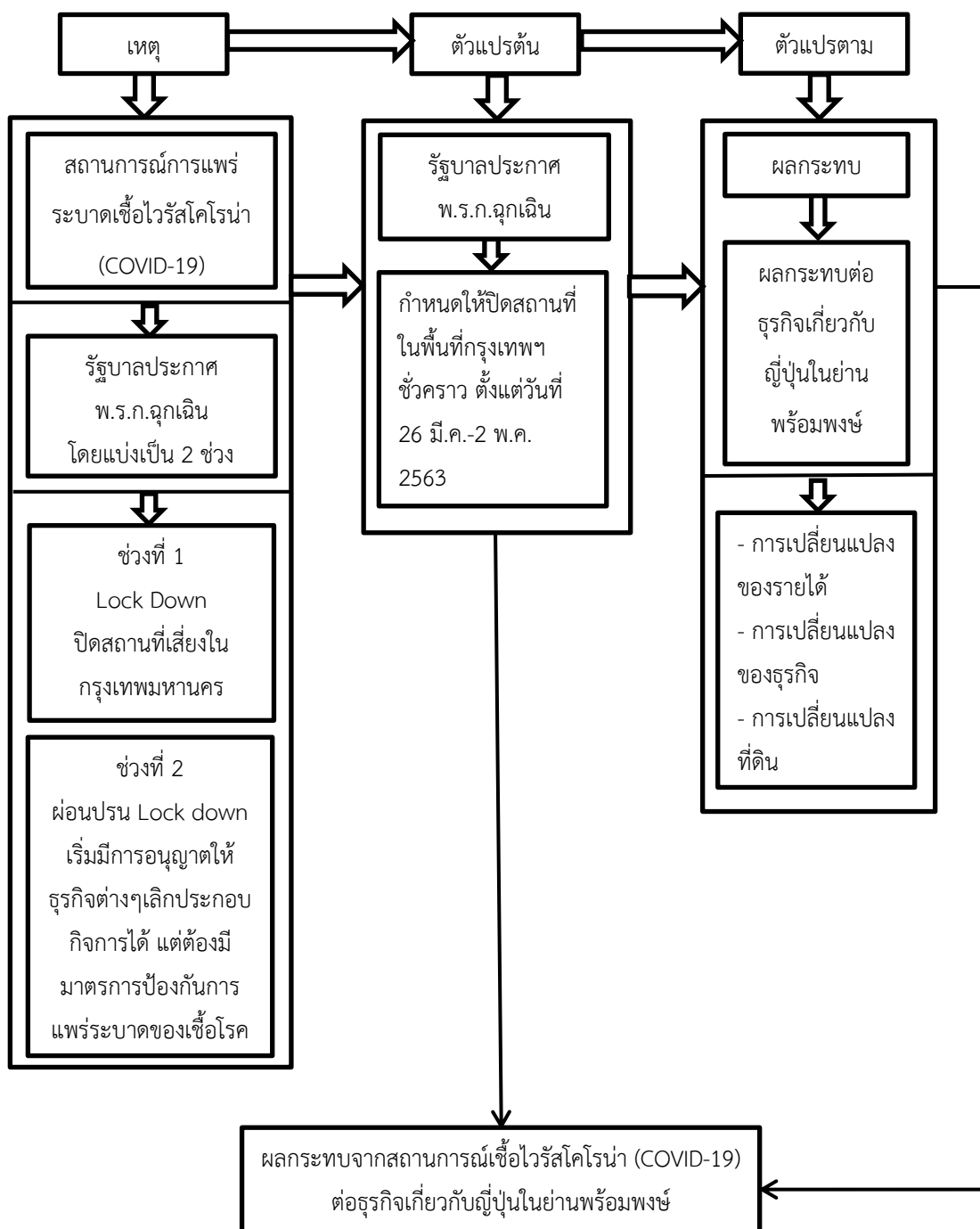
โรงแรม ร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยว สามารถเข้ามาลงทะเบียนร่วมโครงการได้ ซึ่งเงื่อนไขของผู้ประกอบการที่สามารถเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ประเภทของกิจการ ต้องเป็นโรงแรม ที่พัก ที่มีใบอนุญาตประกอบการตามกระทรวงมหาดไทย ต้องเป็นร้านอาหารที่มีการประกอบกิจการจริง และปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรการรัฐ ต้องเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามรายชื่อของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และต้องมีบัญชีกรุงไทยโดยเลือกสมัครได้ทั้งรูปแบบบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

มติชนออนไลน์ (2563) เขียนบทความเรื่อง “นับถอยหลัง 1 ต.ค. เปิดลงทะเบียนร้านค้าร่วมคนละครึ่ง” โดยมีเนื้อหากล่าวถึงมาตรการกระตุ้นการบริโภคในประเทศ โครงการคนละครึ่งว่า วันที่ 1 ตุลาคม 2563 จะเปิดทำการวันแรกผ่านเว็บไซต์ www.คนละครึ่ง.com เพื่อให้ร้านค้าขนาดเล็ก หาบเร่ แผงลอย โดยเน้นร้านของกินหรือซื้อของใช้ที่ร้านโชว์ห่วยหรือธงฟ้ามาลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ หากผ่านการพิจารณาจากทางธนาคารกรุงไทย จะส่งเจ้าหน้าที่ลงไปช่วยติดตั้งแอปพลิเคชัน ถูเงิน พร้อมแนะนำวิธีการใช้งานให้กับร้านค้าที่ผ่านการพิจารณา

กรมสรรพากร (2564) เขียนบทความเรื่อง “มาตรการดูแล SME จากผลกระทบ COVID-19” โดยในเนื้อหากล่าวถึงมาตรการทางการเงิน ได้แก่ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ระยะเวลา 2 ปี วงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อราย การผ่อนปรนหลักเกณฑ์การปรับโครงสร้างหนี้พักเงินต้น ลดดอกเบี้ย ขยายระยะเวลาชำระหนี้ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ธุรกิจ สินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน ดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลา 3 ปี ให้สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับประกันสังคม สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อย ดอกเบี้ยร้อยละ 3 สำหรับ 2 ปีแรก ระยะเวลาการกู้ยืมไม่เกิน 5 ปี พ.ร.ก.การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี สำหรับวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 500 ล้านบาท ในส่วนของมาตรการทางภาษี ได้แก่ ลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย จากร้อยละ 3 เหลือร้อยละ 1.5 ตั้งแต่ 1 เมษายน 2563-30 กันยายน 2563 และลดเหลือร้อยละ 2 สำหรับการจ่ายเงินได้ด้วยระบบ e-Withholding Tax ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563-31 ธันวาคม 2564 ลดการระดมเงินจ่ายสำหรับ SME ที่เข้าร่วมมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ หักจ่ายได้ 1.5 เท่า ตั้งแต่ 1 เมษายน 2563-31 ธันวาคม 2564 สนับสนุนการแก้ไขปัญหา COVID-19 สำหรับการบริจาคผ่านระบบ e-Donation ตั้งแต่ 5 มีนาคม 2563-5 มีนาคม 2564 เร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ให้แก่ผู้ประกอบการส่งออก และส่งเสริม SME จ้างงานต่อเนื่อง หักจ่ายได้ 3 เท่า สำหรับค่าจ้างเดือนเมษายน 2563-กรกฎาคม 2563 ให้แก่ลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และได้รับค่าจ้างไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน

2.6 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์

ศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ โดยมีกรอบการศึกษาและการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ เนื่องจากต้องการทราบจำนวนธุรกิจในช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาด เพื่อนำมาเปรียบเทียบว่ามีจำนวนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด มีการเปลี่ยนแปลงที่ดินอย่างไร และธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ได้รับผลกระทบอย่างไร จึงใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพและการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างจากธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น 14 ประเภท มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาทั้งหมด 127 ราย

3.1 กำหนดปัญหาในการวิจัย

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศไทยเป็นอย่างมาก ตั้งแต่ธุรกิจขนาดใหญ่จนถึงธุรกิจขนาดเล็กก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน ซึ่งในช่วงที่มีการแพร่ระบาดนั้นทางรัฐบาลได้ประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินปิดสถานที่เสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรคชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 2 พฤษภาคม 2563 ทำให้ร้านค้าต่างๆและธุรกิจบริการไม่สามารถประกอบธุรกิจได้ จนส่งผลให้ผู้ประกอบการบางรายขาดรายได้และไม่มีทุนสำรอง รวมไปถึงผลกระทบด้านการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดน้อยลง เนื่องจากมาตรการควบคุมโรคในการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศ การศึกษาวิจัยนี้จึงต้องการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลนำไปวิเคราะห์และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ ในช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม 2563 และวันที่ 26 มีนาคม - วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 โดยศึกษาจากการลงพื้นที่และภาพถ่ายจากดาวเทียมใน Google Maps ผู้วิจัยทำการรวบรวมธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นและจัดกลุ่มประเภทธุรกิจ รวมไปถึงธุรกิจที่เลิกประกอบกิจการแล้ว

3.2.2 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เคยเลิกประกอบกิจการในช่วงก่อนการแพร่ระบาดและเลิกประกอบกิจการหลังจากเกิดการแพร่ระบาด โดยศึกษาจากภาพถ่ายจากดาวเทียมใน Google Maps เพื่อทำการศึกษابริเวณพื้นที่ธุรกิจที่เลิกประกอบกิจการหรือพื้นที่ที่เป็นอาคารร้าง ในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 เพื่อศึกษาว่าในช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 พื้นที่บริเวณนั้นๆเคยเป็นที่ตั้งของธุรกิจประเภทใด

3.2.3 ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โดยศึกษาจากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) จากกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา ความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐ และการเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด

3.3 แหล่งที่มาของข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลเชิงปฐมภูมิ (Primary Data) โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่บริเวณย่านพร้อมพงษ์ เพื่อสำรวจและรวบรวมจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น และจากแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) เกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

3.3.2 ข้อมูลเชิงทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย จากกรมควบคุมโรคและศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ข้อมูลผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ และข้อมูลเชิงพื้นที่ย่านพร้อมพงษ์จากภาพถ่ายจากดาวเทียมใน Google Maps

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ต้องการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น 14 ประเภท ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษามีทั้งหมด 127 ราย เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา

3.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.5.1 เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย ข้อมูลผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และข้อมูลธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ ด้วยวิธีการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตและสำรวจพื้นที่

3.5.2 ศึกษาแนวความคิดที่เกี่ยวกับพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ภูมิศาสตร์การแพทย์ ผลกระทบจากภัยพิบัติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นตัวแปรและเป็นกรอบการศึกษาและการวิเคราะห์ โดยศึกษาจากหนังสือ บทความงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และอินเทอร์เน็ต

3.5.3 ระเบียบและวิธีการวิจัย กำหนดประเภทของธุรกิจเพื่อศึกษา กำหนดปัญหาการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล และออกแบบเครื่องมือเก็บข้อมูล

3.5.4 ศึกษาจำนวนธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการเกี่ยวกับญี่ปุ่นที่ดำเนินกิจการในปัจจุบัน และธุรกิจที่เลิกประกอบกิจการในช่วงหลังการแพร่ระบาด และข้อมูลผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

3.5.5 ทำการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบต่อธุรกิจในช่วงสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา

3.5.6 สรุปผลและอภิปรายผลที่ได้รับจากผลการวิเคราะห์

3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) เกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น จะถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติคือการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อใช้อธิบายลักษณะของผลกระทบที่ได้จากการศึกษา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์มาประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโปรแกรม Microsoft Excel โดยค่าทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ โดยทำการเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจระหว่างช่วงวันที่ 1 มกราคม 2562 – วันที่ 25 มีนาคม 2563 และวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พ.ย. 2563 รวมไปถึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เลิกประกอบกิจการในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พ.ย. 2563 และการทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) จำนวน 127 ราย โดยสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของรัฐ และการเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด แต่เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่สามารถตอบกลับได้ทั้งหมด จึงเก็บคืนได้เพียง 67 รายเท่านั้น จากการเก็บข้อมูลดังกล่าวสามารถแบ่งประเด็นหลักได้ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่และภาพถ่ายจากดาวเทียมใน Google Maps ในการสำรวจจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ จึงเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจแต่ละประเภทได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

ประเภทธุรกิจ	จำนวนธุรกิจในช่วง 1 มกราคม 2562- 25 มีนาคม 2563		จำนวนธุรกิจในช่วง 26 มีนาคม- 30 พ.ย. 2563		การ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
ร้านอาหารญี่ปุ่น	65	30.66	56	30.11	13.84
ร้านอาหารไทย	11	5.19	9	4.84	18.18
คาเฟ่และร้านเบเกอรี่	9	4.25	7	3.76	22.22
ร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ตญี่ปุ่น	5	2.36	5	2.69	0
ร้านนวดและสปา	69	32.55	64	34.41	7.24
บาร์และคาราโอเกะ	31	14.62	24	12.90	22.58
ร้านหนังสือญี่ปุ่น	2	0.94	2	1.07	0
ร้านเสริมสวย	9	4.25	9	4.84	0
ร้านจำหน่ายโทรศัพท์มือถือ	2	0.94	2	1.07	0
ร้านแว่นตา	1	0.47	1	0.54	0
ร้านซักรีด	1	0.47	1	0.54	0

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

ประเภทธุรกิจ	จำนวนธุรกิจในช่วง 1 มกราคม 2562- 25 มีนาคม 2563		จำนวนธุรกิจในช่วง 26 มีนาคม- 30 พ.ย. 2563		การ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
บริษัทอสังหาริมทรัพย์	4	1.89	3	1.62	25
ธุรกิจบริการท่องเที่ยว	2	0.94	2	1.07	0
ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก	1	0.47	1	0.54	0
รวม	212	100	186	100	

จากตารางที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ พบว่าจำนวนธุรกิจในช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาถึงช่วงก่อนการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉิน (วันที่ 1 มกราคม 2562 – วันที่ 25 มีนาคม 2563) มีจำนวนทั้งหมด 212 ราย และจำนวนธุรกิจในช่วงหลังการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินถึงช่วงสิ้นสุดการแพร่ระบาดระลอกที่ 1 (วันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563) มีจำนวนทั้งหมด 186 ราย ซึ่งประเภทธุรกิจที่มีจำนวนลดลงมากที่สุดคือร้านอาหารญี่ปุ่น 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.84 บาร์และคาราโอเกะ 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.58 และธุรกิจนวดและสปา 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.24 ตามลำดับ

4.2 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ที่ดินของธุรกิจที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ที่ดินของธุรกิจแต่ละประเภท โดยการวัดพื้นที่จากภาพถ่ายจากดาวเทียมใน Google Maps เปรียบเทียบระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2562 – วันที่ 25 มีนาคม 2563 และวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่น

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ตารางเมตร)			การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ช่วง 1 ม.ค. 2562- 25 มี.ค. 2563	ช่วง 26 มี.ค.-30 พ.ย. 2563	การเปลี่ยนแปลง	
ร้านอาหารญี่ปุ่น	8,087.92	6,860.56	-1,227.36	15.17
ร้านอาหารไทย	1,458.33	1,118.55	-339.78	23.29
คาเฟ่และร้านเบเกอรี่	1,087.30	928.71	-158.59	14.58
ร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ตญี่ปุ่น	2,995.17	2,995.17	0	0
ร้านนวดและสปา	9,450.58	9,032.22	-418.36	4.43
ร้านบาร์และคาราโอเกะ	4,033.28	3,080.67	-952.61	23.62
ร้านหนังสือญี่ปุ่น	130.95	130.95	0	0
ร้านเสริมสวย	1,205.52	1,205.52	0	0
ร้านจำหน่ายโทรศัพท์มือถือ	248.64	248.64	0	0
ร้านจำหน่ายแว่นตา	81.00	81.00	0	0
ร้านซักรีด	96.49	96.49	0	0
บริษัทอสังหาริมทรัพย์	710.25	566.01	-144.24	20.31
ธุรกิจบริการท่องเที่ยว	229.67	229.67	0	0
ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก	158.64	158.64	0	0
รวม	29,725.10	26,732.80	3,240.94	
เฉลี่ย	2,140.98	1,909.48	231.49	

จากตารางที่ 2 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นพบว่า ธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นช่วงวันที่ 1 มกราคม 2562 – วันที่ 25 มีนาคม 2563 มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน 29,725.10 ตารางเมตร และช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน 26,732.80 ตารางเมตร โดยการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ ธุรกิจประเภทร้านอาหารญี่ปุ่นลดลง 1,227.36 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 15.17 บาร์และคาราโอเกะลดลง 952.61 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 23.62 และร้านนวดและสปา ลดลง 418.36 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.43 ตามลำดับ และการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยเฉลี่ยเท่ากับ 231.49 ตารางเมตร

ตารางที่ 3 แสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน	พื้นที่ (ตารางเมตร)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
พื้นที่พาณิชยกรรมเปลี่ยนเป็นพื้นที่พาณิชยกรรม	603.99	18.64
พื้นที่พาณิชยกรรมเปลี่ยนเป็นพื้นที่อยู่อาศัย	82.69	2.55
พื้นที่พาณิชยกรรมเปลี่ยนเป็นพื้นที่รกร้าง	2,554.26	78.81
รวม	3,240.94	100
เฉลี่ย	1,080.31	

จากตารางที่ 3 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์พบว่าการเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่พาณิชยกรรมเป็นพื้นที่ต่างๆ ดังนี้ เปลี่ยนเป็นพื้นที่รกร้าง 2,554.26 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 78.81 เปลี่ยนเป็นพื้นที่พาณิชยกรรม 603.99 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 18.64 และเปลี่ยนเป็นพื้นที่อยู่อาศัย 82.69 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 2.55 ตามลำดับ และการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินโดยเฉลี่ย 1,080.31 ตารางเมตร

4.3 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในช่วงออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระลอกที่ 1

เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 และมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้รัฐบาลออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉิน โดยมีคำสั่งปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรคชั่วคราว (วันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2563) ทำให้ธุรกิจประเภทต่างๆต้องหยุดดำเนินกิจการชั่วคราว หลังจากนั้นได้ออกประกาศคลายล็อกดาวน์เพื่อให้กลับมาดำเนินกิจการในวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2563 และออกมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อโรค ส่งผลให้ผู้ติดเชื้อมีจำนวนลดลงจนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ซึ่งเป็นการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระลอกที่ 1 จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการว่ามีผลกระทบในแต่ละด้านอย่างไร

ตารางที่ 4 แสดงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในช่วงออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาระลอกที่ 1

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลกระทบจากการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉิน	65.67	20.90	8.96	1.49	2.98
ผลกระทบจากการประกาศเคอร์ฟิว	43.28	31.34	13.43	7.47	4.48
จำนวนลูกค้าชาวญี่ปุ่นลดลง	31.34	43.28	16.42	5.97	2.99
รายได้จากธุรกิจลดลง	49.25	38.81	8.95	0	2.99
การเลิกจ้างลูกจ้างบางส่วน เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ	7.46	13.43	22.39	38.81	17.91
การฟื้นตัวของธุรกิจ หลังจากคลายล็อกดาวน์	2.99	22.39	56.71	10.45	7.46
จำนวนลูกค้าชาวญี่ปุ่นที่กลับมาใช้บริการ หลังจากมีมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด	1.49	14.93	67.16	7.46	8.96

จากตารางที่ 4 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในช่วงออกประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาระลอกที่ 1 พบว่า ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.67 และได้รับผลกระทบจากการประกาศเคอร์ฟิวในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.28 ลูกค้าชาวญี่ปุ่นมีจำนวนลดลงในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.28 รายได้จากธุรกิจลดลงในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.25 ผู้ประกอบการเลิกจ้างลูกจ้างบางส่วนอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 38.81 ส่วนการฟื้นตัวของธุรกิจ หลังจากการประกาศคลายล็อกดาวน์อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.71 และจำนวนลูกค้าชาวญี่ปุ่นที่กลับมาใช้บริการ หลังจากมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.16

4.4 ความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา

ตารางที่ 5 แสดงความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐ

มาตรการเยียวยา	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการเราไม่ทิ้งกัน	4.48	5.97	20.89	26.87	41.79
มาตรการลดค่าไฟฟ้า	10.45	28.35	35.82	14.93	10.45
โครงการเราเที่ยวด้วยกัน	1.49	7.46	19.41	20.89	50.75
โครงการคนละครึ่ง	2.99	8.95	22.39	22.39	43.28

จากตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐ พบว่า ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อมาตรการต่างๆ ดังนี้ โครงการเราไม่ทิ้งกันอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.79 มาตรการลดค่าไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.82 โครงการเราเที่ยวด้วยกันอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.75 และโครงการคนละครึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.28 ตามลำดับ

4.5 การเยียวยาจากหน่วยงานรัฐที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงการเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด

การเยียวยา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การลดหย่อนภาษี	11	16.67
เงินชดเชยสำหรับผู้ประกอบการและลูกจ้าง	45	68.18
อนุมัติสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ	1	1.51
ลดดอกเบี้ยและขยายเวลาชำระหนี้	3	4.55
การยกเว้นการเก็บค่าใช้จ่ายสาธารณสุขโรค	5	7.58
อื่นๆ เช่น ลดค่าไฟฟ้ามากกว่านี้	1	1.51
รวม	66	100

จากตารางที่ 6 การเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการที่มากที่สุดคือเงินชดเชยสำหรับผู้ประกอบการและลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 68.18 การลดหย่อนภาษี คิดเป็นร้อยละ 16.67 และการยกเว้นการเก็บค่าใช้จ่ายสาธารณสุขโรค คิดเป็นร้อยละ 7.58 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา “ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์” โดยมีวัตถุประสงค์เปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ระหว่างช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 กับช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 การเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เคยประกอบกิจการในช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 และปิดกิจการในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 และผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงการแพร่ระบาด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่และ Google Maps นอกจากนี้ได้นำผลจากการทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) มาวิเคราะห์และประมวลผลของการศึกษา เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและเป็นข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาเปรียบเทียบจำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ระหว่างช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 และช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 จำนวนธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นทั้งหมด 14 ประเภทมีจำนวนลดลงจากจำนวนธุรกิจในช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 บางประเภทเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ธุรกิจที่มีจำนวนลดลงในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 จะเป็นธุรกิจประเภทร้านอาหารและสถานบันเทิง ซึ่งธุรกิจประเภทร้านอาหารญี่ปุ่นมีจำนวนลดลงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.84

5.1.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 การเปลี่ยนแปลงที่ดินในพื้นที่ที่เคยประกอบกิจการในช่วงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2563 และปิดกิจการในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 การใช้ประโยชน์ที่ดินของธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์มีพื้นที่ลดลงตั้งแต่ช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 โดยการใช้ประโยชน์ที่ดินของธุรกิจประเภทร้านอาหารญี่ปุ่นลดลงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.17 นอกจากนี้ลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่ดินจากพื้นที่พาณิชยกรรมเปลี่ยนเป็นพื้นที่รกร้างมีพื้นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.81

5.1.3 วัตถุประสงค์ที่ 3 ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและช่วงเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาระลอกที่ 1 โดยผู้ประกอบการได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากจากการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินร้อยละ 65.67 และจากการประกาศเคอร์ฟิวร้อยละ 43.28 ส่งผลให้ธุรกิจมีรายได้ลดลงร้อยละ 49.25 นอกจากนี้ยังส่งผลให้ลูกค้าชาวญี่ปุ่นมีจำนวนลดลงร้อยละ 43.28

ต่อมาเมื่อมีการประกาศคลายล็อกดาวน์ (วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2563) ธุรกิจฟื้นตัวร้อยละ 56.71 และลูกค้าชาวญี่ปุ่นกลับมาใช้บริการร้อยละ 67.16 และถึงแม้จะมีปัญหาทางเศรษฐกิจและรายได้ ก็ไม่ค่อยส่งผลให้ผู้ประกอบการเลิกจ้างลูกจ้างบางส่วนออกจางาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 38.81 ในด้านความพึงพอใจต่อมาตรการเยียวยาของหน่วยงานรัฐนั้น ผู้ประกอบการร้อยละ 35.82 มีความพึงพอใจต่อมาตรการลดค่าไฟฟ้า และการเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุดคือ เงินชดเชยสำหรับผู้ประกอบการและลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 68.18

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา นั้นส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์เป็นอย่างมาก เนื่องจากย่านพร้อมพงษ์เป็นย่านพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครและเป็นย่านที่มีคนญี่ปุ่นอาศัยเป็นจำนวนมาก เมื่อเกิดผลกระทบด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ จึงทำให้ธุรกิจบางประเภทไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ซึ่งจำนวนธุรกิจที่ลดลงนั้นเป็นไปตามที่นักเศรษฐศาสตร์ได้วิเคราะห์เอาไว้ว่าในช่วงหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา นั้นธุรกิจเปิดใหม่จะลดลงและธุรกิจที่เลิกประกอบกิจการจะเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวโน้มการเลิกกิจการในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ระบุไว้ และจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้มีการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินและการประกาศเคอร์ฟิว ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้จากธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องปิดกิจการชั่วคราวตามคำสั่งของประกาศ ทำให้มีรายได้ลดลงร้อยละ 49.25 ด้วยเหตุนี้ อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินและการตัดสินใจในการประกอบธุรกิจในอนาคต

มาตรการการเยียวยาของหน่วยงานรัฐนั้น ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจมากที่สุดสำหรับผู้ประกอบการเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากเงื่อนไขของโครงการบางประการและผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการจะได้รับ รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาของแต่ละมาตรการยังไม่ตรงจุดตามที่ต้องการผู้ประกอบการประสบปัญหา และจากสถานการณ์ที่ผ่านมาธุรกิจประเภทต่างๆขาดรายได้เป็นจำนวนมาก ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะนำมาบริหารจัดการธุรกิจและการลงทุนในธุรกิจเพิ่มเติม รวมไปถึงการจ่ายเงินค่าจ้างของลูกจ้างอีกด้วย ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 68.18 มีความต้องการให้หน่วยงานรัฐเยียวยาโดยการให้เงินชดเชยสำหรับผู้ประกอบการและลูกจ้าง เพื่อนำมาชดเชยในช่วงที่มีคำสั่งให้ปิดกิจการชั่วคราว

5.3 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการต่อหน่วยงานรัฐ

5.3.1 อยากให้หน่วยงานรัฐช่วยเยียวยาในหลายๆด้าน เช่น ลดดอกเบี้ยเงินกู้ ลดหย่อนหรือพักชำระหนี้สินต่างๆ และเยียวยาเรื่องอุปโภคและบริโภค

5.3.2 อยากให้หน่วยงานรัฐคำนึงถึงผู้ประกอบการมากกว่านี้และควรมีการเยียวยาหรือชดเชยเงินให้กับผู้ประกอบการด้วย

5.3.3 โครงการของหน่วยงานรัฐบางโครงการ มีข้อจำกัดที่นิติบุคคลไม่สามารถเข้าร่วมได้

5.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย

5.4.1 หน่วยงานรัฐควรมีการวางแผนให้ครอบคลุม เพื่อรองรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น ภายหลังและคำนึงถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นอันดับแรก

5.4.2 หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบควรศึกษาถึงปัญหาที่แท้จริงที่ผู้ประกอบการประสบอยู่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

5.4.3 ควรให้สิทธิการเข้ารับการเยียวยาแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อยที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด ทั้งผู้ประกอบการและลูกจ้าง โดยไม่มีเงื่อนไขในการพิจารณาใดๆ

5.4.4 ควรมีการศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ระบาดที่ 2 ต่อธุรกิจประเภทอื่นๆเพิ่มเติม

5.5 ปัญหาที่พบในการวิจัย

5.5.1 เนื่องจากในช่วงที่ทำการศึกษาคือเป็นช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาระบาดที่ 2 ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเดินทางได้บ่อยครั้ง จึงมีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) มาเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นหลัก

5.5.2 ธุรกิจบางประเภทไม่สะดวกให้ข้อมูลในการทำแบบสอบถาม ได้แก่ ร้านโทรศัพท์มือถือและธุรกิจบริการการท่องเที่ยว รวมไปถึงผู้ประกอบการบางรายที่ไม่สะดวกทำแบบสอบถาม เนื่องจากต้องประกอบกิจการและไม่มีเวลา ทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาต่อธุรกิจมีไม่ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องการ

5.5.3 เนื่องจากมีผู้ทำแบบสอบถามท่านหนึ่งตอบคำถามไม่ตรงกับคำถามที่ผู้วิจัยตั้งไว้เกี่ยวกับมาตรการเยียวยาที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด ผู้วิจัยจึงไม่สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ได้

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรค. (2563). **โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)**. เข้าถึงเมื่อ 28 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>.
- กรมควบคุมโรค. (2563). **รายงานสถานการณ์โควิด-19**. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://covid19.ddc.moph.go.th>.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). **การจดทะเบียนธุรกิจประจำเดือนมิถุนายน 2563 และครึ่งปีแรก 2563**. เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469418099.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). **การจดทะเบียนธุรกิจประจำเดือนพฤศจิกายน 2563**. เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469419235.
- กรมสรรพากร. (2564). **มาตรการช่วยเหลือ SME จากผลกระทบ COVID-19**. เข้าถึงเมื่อ 9 มีนาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.rd.go.th/47331.html>.
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2563). **ลงทะเบียนเที่ยวป็นสุข www.เราเที่ยวด้วยกัน.com โรงแรม-ร้านอาหาร**. เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/887489>.
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2563). **เราไม่ทิ้งกัน 5 เรื่องที่ผู้ขอรับเงินเยียวยาต้องรู้**. เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/878879>.
- คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). **Pandemic, Endemic, Epidemic และ Outbreak ระบาดยังไง? ต่างกันยังไงนะ?**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.rama.mahidol.ac.th/atrama/issue038/vocab-rama>.
- จารุวรรณ ขำเพชร. (2560). “พื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ย่านสุขุมวิท.” **วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสาร สังคม** 5,1 : 46-49.
- ชูวงศ์ อุบลี. (2551). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติ : กรณีศึกษา อาคาร เคหะ ชุมชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร.” ภาคนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธงทอง จันทรางศุ. (2561). **วานนี้ที่สุขุมวิท**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: มติชน.

- มติชน. (2563). **นับถอยหลัง 1 ต.ค. เปิดลงทะเบียนร้านค้าร่วมคนละครึ่ง**. เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/economy/news_2369084
- มจรุส ทิพยมงคลกุล. (2555). “ระบาดวิทยาภูมิศาสตร์ในงานสาธารณสุข.” **วารสารสาธารณสุขศาสตร์** 42,3 : 45-46.
- ยรรยง ไทยเจริญ. (2563). **ประเทศไทยหลังโควิด-19 ตอนที่ 1 ผลกระทบเศรษฐกิจและตลาดแรงงานไทย**. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/business-maker/thailand-after-covid-ep1.html>.
- วัชชีรานนท์ ทองเทพ. (2563). “ไวรัสโคโรนา : นายจ้าง เอสเอ็มอีและแรงงานนอกระบบต้องการรัฐเยียวยาอย่างไร หลังรัฐบาลสั่งเลิกประกอบกิจการ.” เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-52012397>.
- วิศรุต สุวรรณประเสริฐ. (2563). **COVID-19 จากมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ ตอนที่ 1**. เข้าถึงเมื่อ 17 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก https://www.pier.or.th/wp-content/uploads/2020/04/aBRIDGEd_2020_006.pdf.
- วันวิสาข์ คำสุข. (2558). “การวิเคราะห์การกระจายของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. (2563). **สถานการณ์ COVID-19 ในประเทศไทย ข้อมูลวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.moicovid.com>.
- ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. (2560). **การพัฒนาและส่งเสริมย่านสร้างสรรค์**. เข้าถึงเมื่อ 21 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://library2.parliament.go.th>.
- ศูนย์เตรียมความพร้อมภัยพิบัติแห่งเอเชีย. (2548). **คู่มือเรื่อง องค์กรร่วมแห่งการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ**. เข้าถึงเมื่อ 27 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.adpc.net/V2007/IKM/ONLINE%20DOCUMENTS/downloads/thai-screen.pdf>.
- สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน. (2563). **ข้อกำหนดออกตามพ.ร.ก.ฉุกเฉิน**. เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://tosh.or.th/covid-19/index.php/announce>.
- สมประวิณ มันประเสริฐ. (2563). **ผลกระทบของ Covid-19 ต่อเศรษฐกิจไทยและผู้ประกอบการ SME**. เข้าถึงเมื่อ 17 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.krungsri.com/bank/th/plearn-plearn/covid19-newnormal-with-sme.html>.

- สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2550). **พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550.** เข้าถึงเมื่อ 27 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%BB46/%BB46-20-2550-a0001.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. (2552). **เศรษฐกิจสร้างสรรค์.** เข้าถึงเมื่อ 18 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก https://www.nesdc.go.th/article_attach/CreativeEconomy.pdf.
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. (2559). **แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักอนามัย ประจำปี 2559.** เข้าถึงเมื่อ 27 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER9/DRAWER022/GENERAL/DATA0000/00000430.PDF>.
- องค์การอนามัยโลก. (2563). **Coronavirus (Thailand).** เข้าถึงเมื่อ 17 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.who.int/thailand/health-topics/coronavirus>.
- เสาวณี จันทะพงษ์ และทศพล ต้องหุ้ย. (2563). **ผลกระทบวิกฤต COVID-19 กับเศรษฐกิจโลก : This Time is Different.** เข้าถึงเมื่อ 17 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_18Mar2020.aspx.
- เอกรัตน์ โพธิ์ทอง. (2563). “การระบาดเชิงพื้นที่ของไวรัสโคโรนา-19ในประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เอี้ยย่าง ต่งเซ่ง. (2557). “ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนจากการโยกย้ายที่อยู่อาศัยในโครงการก่อสร้างสนามบินหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไทยรัฐ. (2563). **ถึงคิวช่วยลดค่าไฟฟ้าธุรกิจขนาดกลาง-ใหญ่ แคมรอลุ้นคืนเงินประกันมิเตอร์ไฟฟ้า.** เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/news/business/1829083>.
- BBC News. (2563). **โควิด-19: เศรษฐกิจไทยไตรมาส 2/2563 ติดลบ 12.2% ต่ำสุดนับตั้งแต่วิกฤตต้มยำกุ้ง.** เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai>.
- NewbTay. (2563). **CBD กรุงเทพฯคือตรงไหน.** เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.condonewb.com/insight/86/Where-Is-Bangkok-CBD>.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์

ข้าพเจ้า นางสาวณัฐชาภัทร สะตะรัตน์ รหัสนักศึกษา 05600689 ปัจจุบันเป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ข้าพเจ้ามีจุดประสงค์ขอเก็บข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อธุรกิจเกี่ยวกับญี่ปุ่นในย่านพร้อมพงษ์ โดยอาจารย์ ดร.ยงยุทธ วิถีไตรรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย แบบสอบถามนี้จะถามข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงวันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อประกอบในการทำงานวิจัยเท่านั้น ผู้ศึกษาใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

หมายเหตุ: 1. ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการเท่านั้น

2. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาระลอกใหม่ ผู้ศึกษาจึงไม่สามารถลงพื้นที่เพื่อทำแบบสอบถามได้ จึงขออนุญาตใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลแทน

1. ท่านประกอบธุรกิจประเภทใด

- ร้านอาหารญี่ปุ่น
- ร้านอาหารไทย
- คาเฟ่/ร้านเบเกอรี่
- ร้านสะดวกซื้อญี่ปุ่น/ซูเปอร์มาร์เก็ต
- ร้านนวด/สปา
- บาร์/คาราโอเกะ
- ร้านหนังสือญี่ปุ่น
- ร้านเสริมสวย
- ร้านจำหน่ายโทรศัพท์มือถือ
- ร้านแว่นตา

- ร้านซักแห้ง
- บริษัทอสังหาริมทรัพย์
- ธุรกิจบริการท่องเที่ยว
- ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก

2. ธุรกิจของท่านตั้งอยู่ในพื้นที่ใด

- ริมถนนสุขุมวิท (บริเวณย่านพร้อมพงษ์)
- ซอยสุขุมวิท 24
- ซอยสุขุมวิท 26
- ซอยสุขุมวิท 28
- ซอยสุขุมวิท 29
- ซอยสุขุมวิท 30
- ซอยสุขุมวิท 31
- ซอยสุขุมวิท 32
- ซอยสุขุมวิท 33
- ซอยสุขุมวิท 33/1
- ซอยวิภาวดี
- ซอยสุขุมวิท 34
- ซอยสุขุมวิท 35
- ซอยสุขุมวิท 37
- ซอยสุขุมวิท 39

3. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของท่านในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ตั้งแต่ วันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 เป็นอย่างไร

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ทำให้ต้องปิดกิจการชั่วคราว ส่งผลต่อธุรกิจของท่านในระดับใด					
2. การประกาศเคอร์ฟิว ส่งผลกระทบต่อเวลาเปิด-ปิดของทางร้านในระดับใด					
3. จำนวนลูกค้าชาวญี่ปุ่นลดลง					
4. รายได้จากธุรกิจลดลง					
5. จากปัญหาทางเศรษฐกิจในช่วงการแพร่ระบาด ส่งผลกระทบให้ผู้ประกอบการเลิกจ้างงานลูกจ้างบางส่วน					
6. หลังจากมาตรการคลายล็อกดาวน์ ธุรกิจเริ่มฟื้นตัวดีขึ้น					
7. หลังจากมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด COVID-19 ลูกค้าชาวญี่ปุ่นเริ่มกลับมาใช้บริการ					

4. จากมาตรการเยียวยาในสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อมาตรการต่างๆในระดับใด

มาตรการเยียวยา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. โครงการเราไม่ทิ้งกัน					
2. มาตรการลดค่าไฟฟ้า					
3. โครงการเราเที่ยวด้วยกัน					
4. โครงการคนละครึ่ง					

5. จากผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงการประกาศพ.ร.ก.ฉุกเฉินช่วง (วันที่ 26 มีนาคม – วันที่ 2 พฤษภาคม 2563) และช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ประกอบการต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐในด้านใดมากที่สุด

- ลดหย่อนภาษี
- เงินชดเชยสำหรับผู้ประกอบการและลูกจ้าง
- อนุมัติสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
- ลดดอกเบี้ยและขยายเวลาชำระหนี้
- ยกเว้นการเก็บค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค
- อื่นๆ .....

6. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

プロンポンにある企業で、新型コロナウイルスによる効果を受けたのアンケート

私はナッチャーパットです「学生の番号は 05600689」シラパーコーン大学の文学部でアジア学を専攻しています。私の研究の助言者はヨンユット先生です。研究している「プロンポンにある企業で、新型コロナウイルスによる効果を受けたの」ために、じょうほうを集めます。このアンケートは新型コロナウイルス中「2020年3月26日—11月30日」効果したことのじょうほうを聞いて、研究だけしています。よろしければ下記のアンケートにご協力ください。

注釈：1. このアンケートのレスポンドーは事業主・社長です。

2. タイで新型コロナウイルスの感染拡大なので、私はプロンポンに行けなくて、所を調査する代わりに online アンケートをしてしまいました。

1. 企業の種類

- 日本料理店
- タイ料理店
- カフェ・パン屋
- スーパー・コンビニ
- マッサージ・スパ
- 酒場・カラオケ
- 本屋
- 美容院
- けいたいでんわを売る店
- めがね店
- ランドリー
- 不動産屋
- 旅行会社
- 保育所

2. 店の住所

スクンビット道「プロンポンのまわり」

スクンビット 24

スクンビット 26

スクンビット 28

スクンビット 29

スクンビット 30

スクンビット 31

スクンビット 32

スクンビット 33

スクンビット 33/1

ソイ・Villa

スクンビット 34

スクンビット 35

スクンビット 37

スクンビット 39

3. タイには、新型コロナウイルスの感染拡大中「2020年3月26日—11月30日」企業の環境はどうでしたか。

景気	評価				
	5	4	3	2	1
1.非常事態宣言発令を出したので、企業が効果を受けて、どうでしたか。					
2.外出禁止令を出したので、企業が効果を受けて、どうでしたか。					
3.日本人の客が下がった。					
4.所得が下がった。					
5.経済の問題があって、労働者は解雇された。					
6.都市封鎖をしないで、企業は回復してきた。					
7.感染対策措置をして、日本人の客が上がってきた。					

4. 新型コロナウイルスによる効果を受けた人によって、タイの改善の措置はどうでしたか。

措置	満足度				
	5	4	3	2	1
1. ラウマイティンカンの給付					
2.電気料金をわりびく					
3. ラウティアオドワイカンの給付					
4. コンラクルンの給付					

5.非常事態宣言発令中「2020年3月26日—5月2日」と新型コロナウイルスの感染拡大中には、タイ政府から助けは何が一番ほしいですか。

- 税金をわりびく
- 事業主と労働者のために給付
- 長期低利貸付
- 金利をわりびいて借金を返すの延長
- 公共料金を除く
- その他 .....

6. ご意見・ご感想

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ร้านอาหารญี่ปุ่นในซอยสุขุมวิท 33/1

ร้านเบเกอรี่ญี่ปุ่นในซอยสุขุมวิท 33/1

ซูเปอร์มาร์เก็ตญี่ปุ่นในซอยสุขุมวิท 33/1

ร้านคาราโอเกะในซอยสุขุมวิท 31

ป้ายร้านนวดแผนไทยในย่านพร้อมพงษ์ที่มีภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษประกอบ

ร้านหนังสือญี่ปุ่นในซอยสุขุมวิท 33/1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ณัฐชาภัทร สะตะรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	4 มกราคม 2541
ที่อยู่ปัจจุบัน	168/1 ถนนบ้านหัวแหลม ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2552	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวิริยะวิทยามูลนิธิ
พ.ศ.2558	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
พ.ศ.2564	ระดับปริญญาตรี วิชาเอกเอเชียศึกษา สาขาภาษาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม